

UTSJOKI PAISTUNTURIT

pohjois- ja länsiosa

osainventointi 2002

Taarna Valtonen
Mikael A. Manninen

Tarkastuskertomus. *Utsjoen Paistunturissa 8.–25.6.2002 tarkastettuja muinaisjäännöksiä.*

Museoviraston Arkeologian osaston topografinen arkisto.

Kesäkuun 8.–26. päivänä 2002 Fil.yo Taarna Valtonen ja HuK Mikael A. Manninen tarkastivat Utsjoen Paistunturin pohjois- ja länsiosassa 19 muinaisjäännöskohdetta. Inventointiraportin on kirjoittanut Taarna Valtonen. Taarna Valtonen ja Mikael A. Manninen ovat piirtäneet kartat.

Helsingissä 15.1.2008

Taarna Valtonen

1. Utsjoki 402 Vuoskkojávri pohjoinen (muinaisjäännösrekisteri 1000009544)

Pyyntikuoppia 8, kehäliesi. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 11 MIELKEJOKSKAIDI

x = 7741 30—35 y = 3498 21—30 z = noin 157 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 12,5 km etelään

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

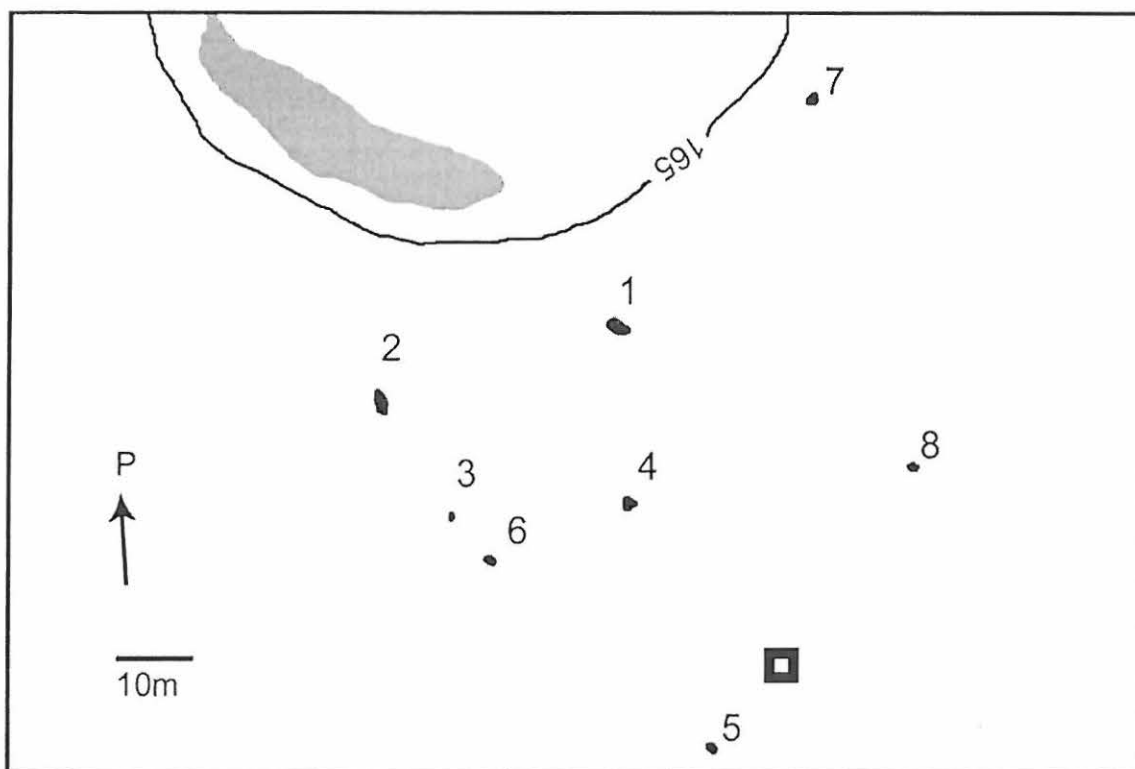
Kohde on tarkastettu 8.6.2002

Peruskarttaote

Yleiskartta

Vuoskkojávrin pohjoispäässä, Vuoskkojávrin ja Čársejohkan välisellä vedenjakajalla, kahden jyrkän vaaranrinteen välisessä solassa tasaisehkolla koivikkokankaalla on kahdeksan pyyntikuoppaa. Alueella kasvaa melko tiheää, rehevää tunturikoivikkoa ja maastossa runsaasti mäntylielopuita, kauempana edelleen mäntymetsää. Maasto on hyvin mättäistä. Rehevänä aluskasvillisuutena on mustikkaa, variksenmarjaa, puolukkaa, heiniä, jäkäliä, ruohokanukkaa ja niin edelleen.

Kohteessa kuopat eivät muodosta jonoa tai muuta selkeää järjestelmää, mutta kuoppien hajanainen sijoittaminen on voinut olla edullista jos eläimiä on ajettu kapeaa solaa pitkin kuoppia kohti. Kaksi kuopista on suuria (kartassa kuopat 1 ja 2), muut pienempiä ja matalampia. Kuoppa 1 on 3 metriä pitkä ja 2 metriä leveä ja kuoppa 2 on 2,5 metriä pitkä ja 1,5 metriä leveä. Näitä kuoppia ympäröivät myös selvät vallit. Muut kuopat ovat pienempiä, mutta selvästi erottuvia rehevästä kasvillisuudesta huolimatta. Osassa pienemmistä kuopista on myös valli, mutta matalampi. Kohteessa on lisäksi suorakaiteen muotoinen kehäliesi.

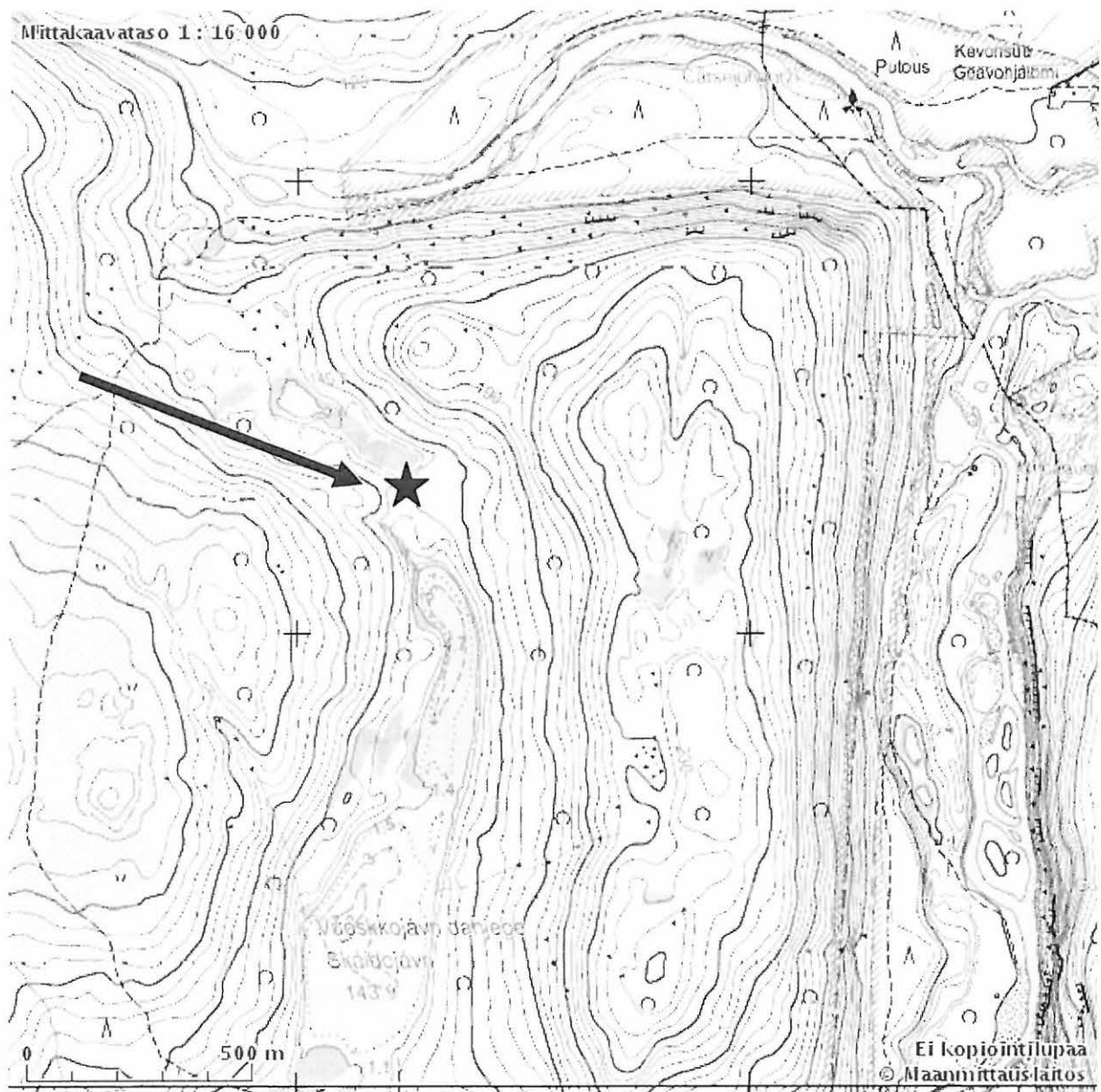

Yleiskartta pyyntikuoppia Vuoskkojärvi pohjoinen © Mikael A. Manninen

Pyyntikuopat on merkitty numeroilla.

Kehäliesi on merkitty symbolilla:

Peruskarttaote

2. Utsjoki 403 Siedgajohka (muinaisjäännösrekisteri 1000009545)

Turvekodan pohja. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 11 MIELKEJOKSKAIDI

x = 7741 16

y = 3495 22

z = noin 213 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 13,5 km etelään

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 9.6.2002

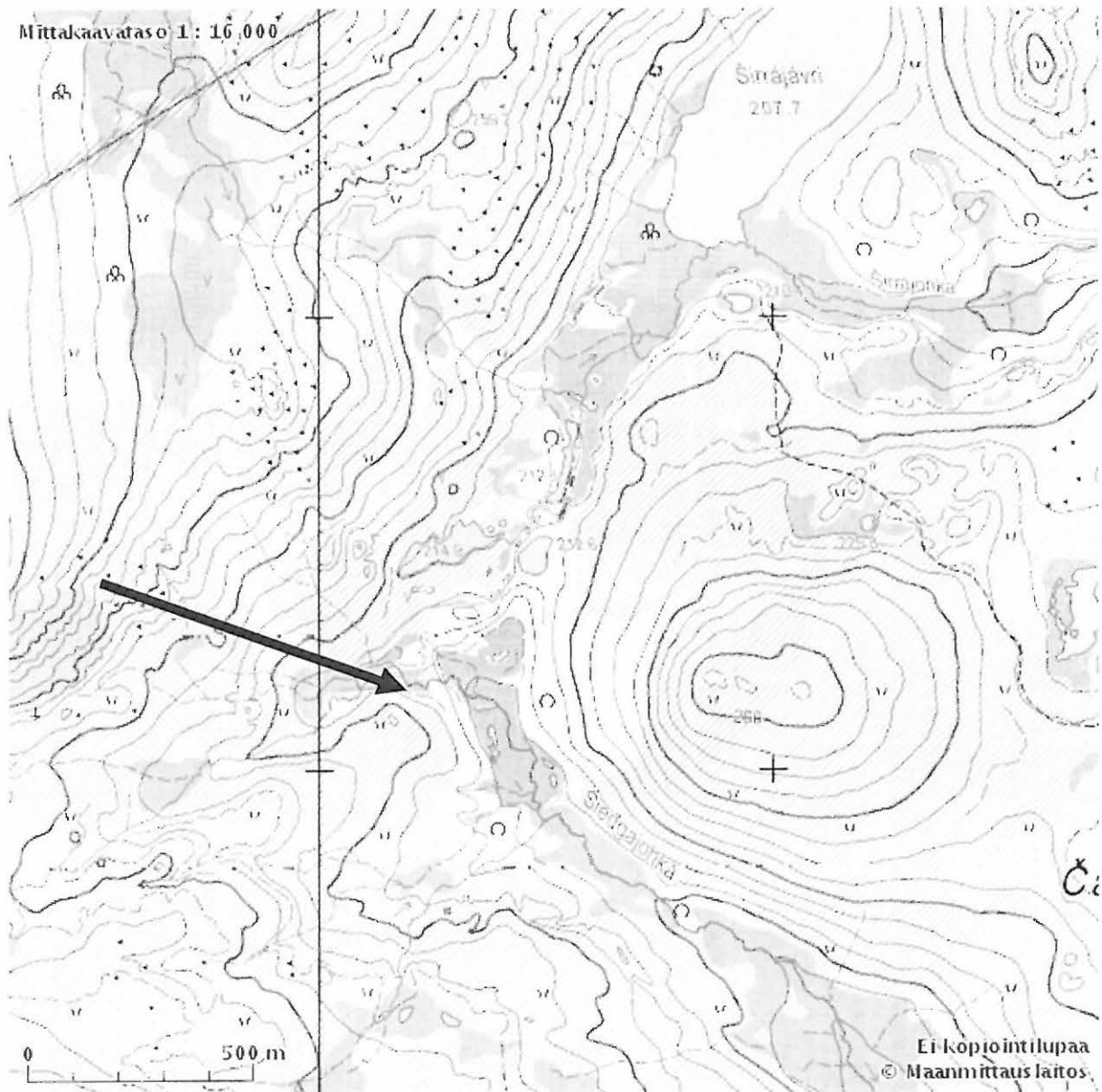
Peruskarttaote

Noin kilometri Širrjávrístä etelälounaiseen Siedgajohkan etelärannalla, 20 metrin päässä puro-ojasta, tasaisessa osittain suopohjaisessa pienessä laaksossa on turvekodan pohja. Vanhassa peruskartassa merkintä kammi.

Alueella kasvaa puroa ympäröivän soisen maaston ulkopuolella harvaa, mutta rehevää tunturikoivikkoa. Kodanpohja on suojassa tunturikoivikkometsikössä, pienellä töyräällä. Aluskasvillisuutena on runsaasti vaivaiskoivua, pajuja ja katajaa, myös soisilla alueilla. Suoalueen ulkopuolella aluskasvillisuutena on puolukkaa, juolukkaa, variksenmarjaa, heiniä, jäkäliä yms. Kodanpohjassa ja sen ympäristössä on möyheä karhunsammalpeite, runsaasti koivun taimia ja rehevää heinikkoa, etenkin oviaukon kohdalla.

Kodanpohja on melko suuri. Paikalla ollut turvekota on ilmeisesti palanut, ainakin osittain. Palonjäljet viittaavat talviseen aikaan, koska sisus on palanut kokonaan, mutta ulkorakenteet ovat paremmin säilyneitä. Kodan kehä on kuusi–kahdeksankulmainen. Oviaukko on ollut koilliseen päin. Kodan sisämitat ovat ovelta peräseinään noin 3 metriä, kyljestä kylkeen noin 3,5 metriä. Kodassa on ollut pieni liesikamina, jonka savutorvi on ympäristössä palasina. Rakennuksen jäänteet viittaavat tyypilliseen korvakkokotarakenteeseen. Kotaa on todennäköisesti käytetty talvisin riekonpyyntiin. Tähän viittaavat seuraavat asiat: ympäristössä ei ole heinä- eikä hillastusmaita ja heinäinen kenttäkasvillisuus on keskittynyt oviaukon kohdalle. Maastossa on paljon vanhoja tavaroita ja niiden jäänteitä: säilyketölkkejä, kolme myrskylyhtyä, 5 litran alumiinipata ja sen kansi, emalilautanen.

Peruskarttaote

Juovvaskáidin muinaismuistoalue

Davimuš Mádjjoosuorgi -joen latvavesien ympärillä, ns. Kekkosen kämpästä alavirtaan noin puolentoista kilometrin matkalla on erittäin tiheä ja erikoislaatuinen muinaisjäännösalue. Siihen kuuluu ennen muuta asumuksien jäännöksiä: erilaisia tulisijoja sekä erilaisten turverakennusten jäänteitä. Suurin osa niistä sijaitsee pohjoisrannalla, mutta osa myös etelärannalla. Nämä jäännökset ovat selkeästi vanhempia ja erilaisia kuin alueelta yleensä tavattavat riekostus-, niitto- ja hillastuskotien jäänteet. Yksi tällainen uudempi kotasija on myös 300 metriä autiotuvan pohjoispuolella, mutta ei liity muihin kotasijoihin. Aikaisemmin inventoitujen kohteiden kuvaukset löytyvät vuoden 1999 inventointikertomuksesta.

Juovvaskáidi-tunturissa on sijainnut ainakin 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa porerotusaitaus. Alueen käyttöajankohdan alkua on vaikea arvioida. Turverakennusten löytöaluetta on kutsuttu nimellä *Stuorragohti* (Suurikota) tai *Nillágohti* (Nillankota). Nillá nimi viittaa Nils Vuolabiin eli Kádjá-Nilláan, jonka suuruuden aikaan tämän kaarre oli käytössä. Maanmittari Kyösti Haataja vieraili aidalla vuonna 1905 ja hänen jäljiltään on muutamia kuvia tuolta paikalta, mm. kuva yhden erikoisen suuren turvekodan sisältä. Ainakin tämä kuva on Museoviraston kansatieteen kuva-arkistossa (signum 107:2). On oletettavaa, että nimet viittaavat juuri tähän poikkeukselliseen asumusalueeseen joen etelä- ja pohjoisrannoilla.

Alue on koko Suomen Lapin kontekstissa harvinainen ja merkittävä ylätunturin muinaismuistoalue, joka tulisi huomioida kokonaisuutena. Alue kuuluu nykyisin Kevon luonnonpuistoon. Vuonna 2002 tarkastetut kohteet Juovvaskáidi 4–10 on esitetty seuraavassa erillisinä kohteina.

3. Utsjoki 404 Juovvaskáidi 4 (muinaisjäännösrekisteri 1000009546)

Kvartsi-iskoksia. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 10 UHTSASKAIDDAŠ

x = 7734 90

y = 3490 31

z = noin 240 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 21 km etelälounaaseen

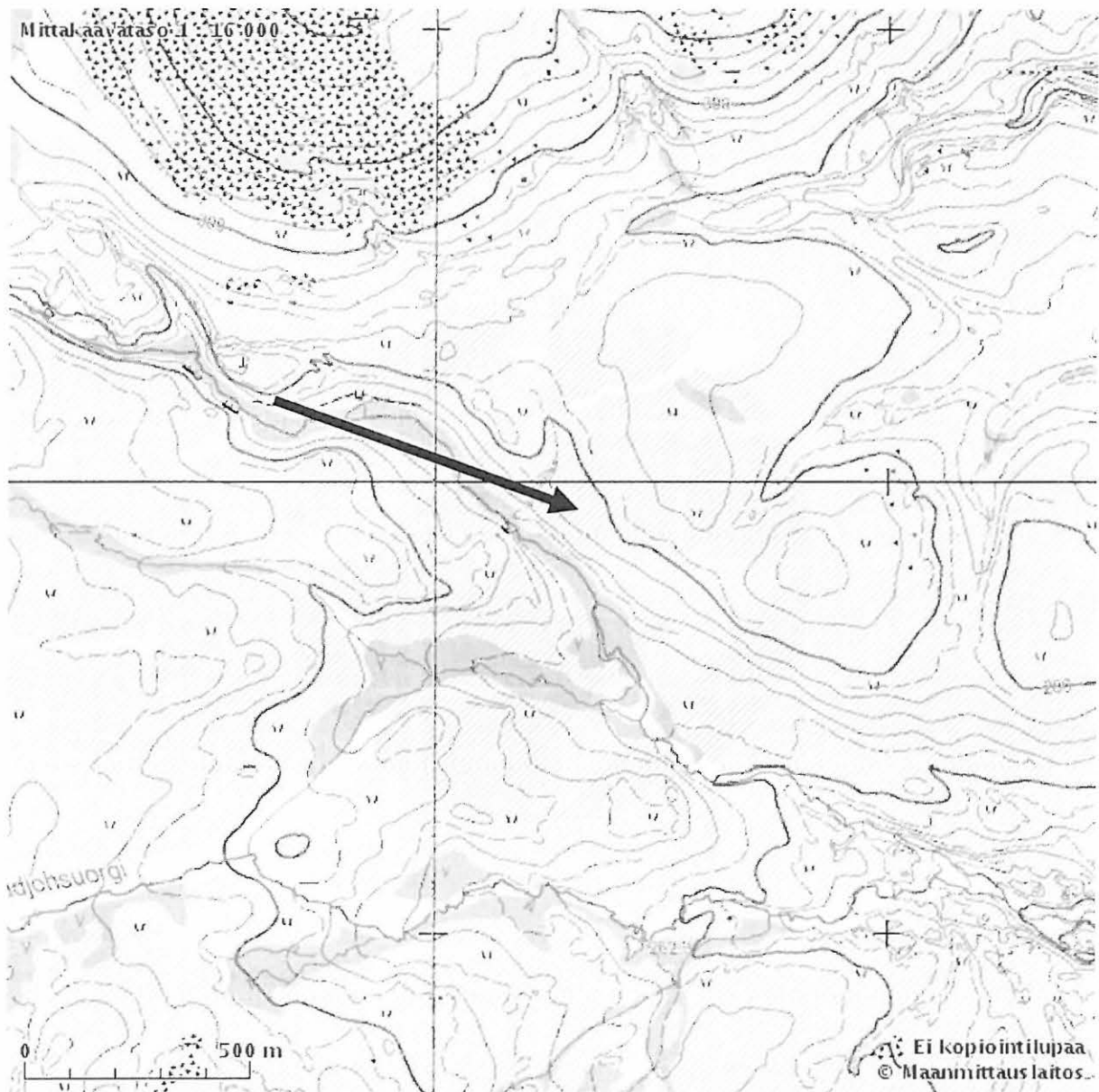
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 11.6.2002

Peruskarttaote

Davimuš Mádjjoosuorgin pohjoisrannalla, noin kolme kilometriä pääuomasta erkanemisesta ylävirtaan rantaa myötäilevällä poropolulla oli kvartsi-iskoksia hiekkamaassa. Joen rannassa on koivuja, koivupökölöitä ja tiheää pajupensaikkaa. Aluskasvillisuutena löytöpaikalla on vaivaiskoivua, katajaa, variksenmarjaa yms. Maastossa on paljon eroosioin aiheuttamia hiekkapaljastumia.

Peruskarttaote

4. Utsjoki 405 Juovvaskáidi 5 (muinaisjäännösrekisteri 1000009547)

Permukkaliesi. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7735 70

y = 3489 09

z = noin 285 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

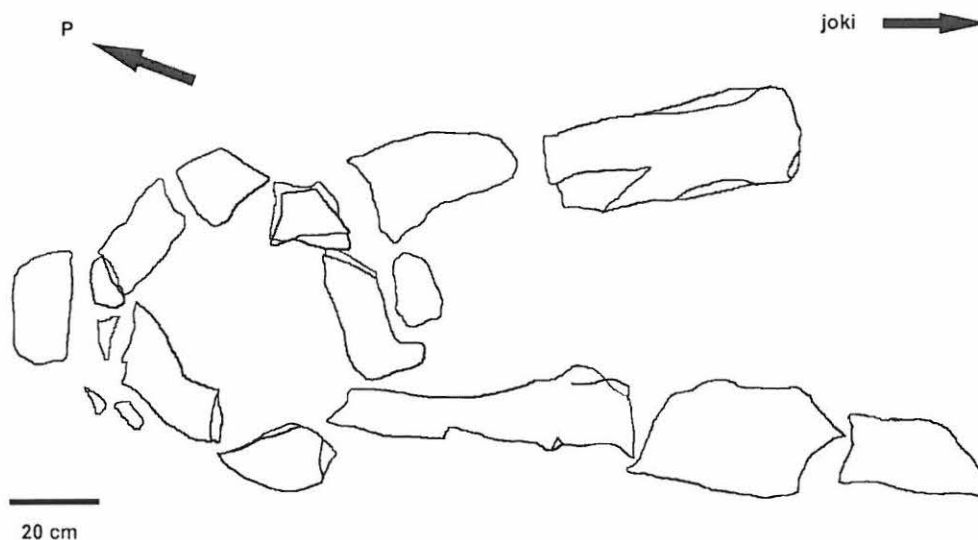
Kohde on tarkastettu 11.6.2002

Peruskarttaote

Yksityiskohtakartta

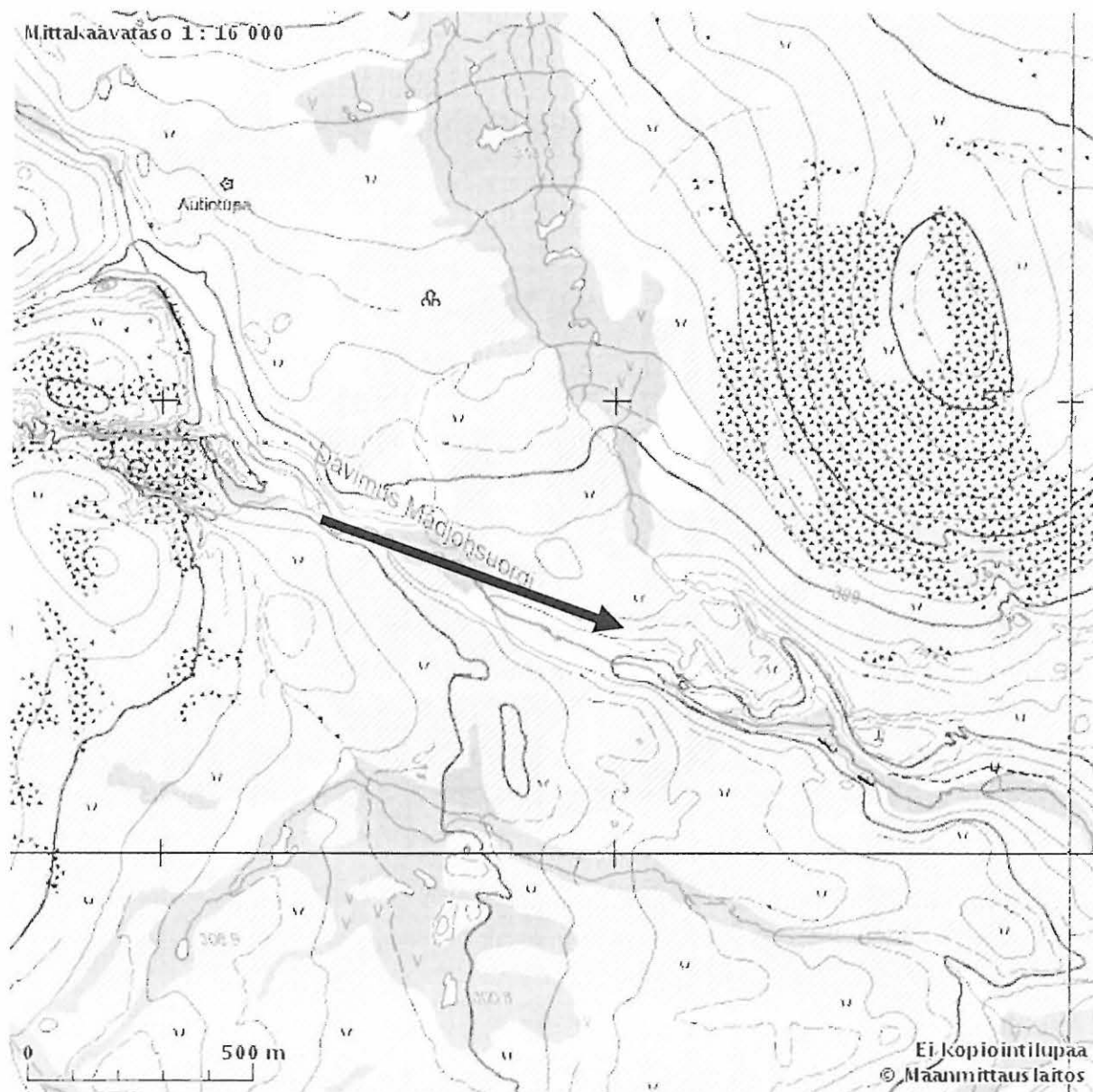
Davimuš Mádjjoosuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella noin 1,5 kilometriä Autiotuvasta kaakkoon on permukkaliesi. Liesi sijaitsee suojaisessa paikassa, pengermän alapuolella, noin 30 metrin päässä joesta. Sijointupaikka on tasainen aukea kohta. Alueella on harva koivikko. Aluskasvillisuutena on katajaa, vaivaiskoivua, variksenmarjaa, mustikka, riekonmarjaa yms. Kookas, kasvillisuuden peittämä liesi on tehty suurista, korkeista kivistä. Lieden pituus on noin 2 metriä, leveys enimmillään noin metrin. Liesi on suurin piirtein pohjois-eteläsuuntainen. Heti tulisijaosan posion- eli pohjoispuolella on erillinen posiokivi.

Utsjoki Juovvaskáidi 5

Yksityiskohtakartta permukkaliesi Juovvaskáidi 5 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

5. Utsjoki 406 Juovvaskáidi 6 (muinaisjäännösrekisteri 1000009548)

Turverakennuksen pohja. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7735 55 y = 3488 84 z = noin 286 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 11.6.2002

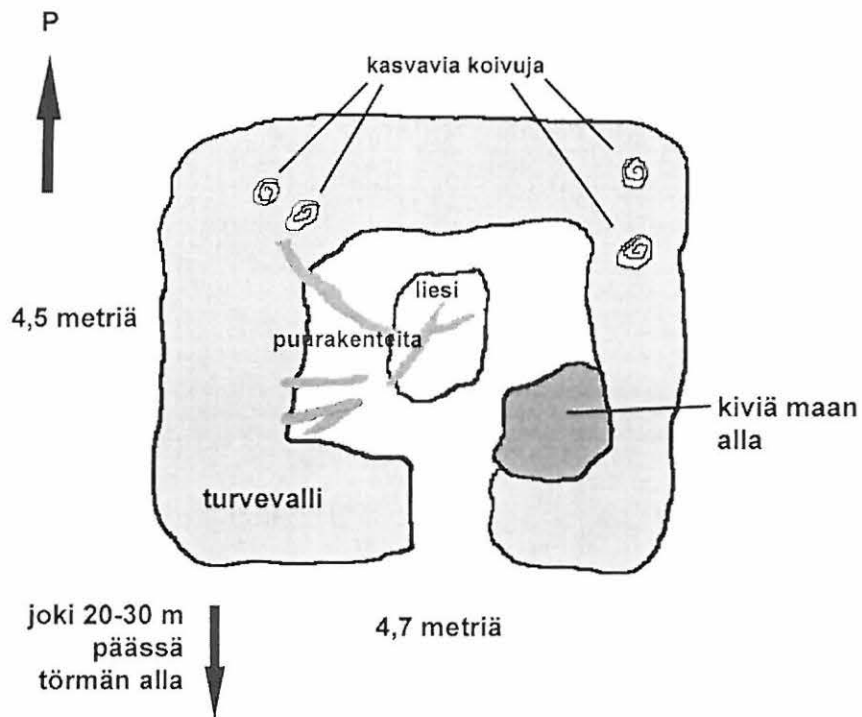
Peruskarttaote

Yksityiskohtakartta

Davimuš Mádjjojsuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella noin 1500 metriä Autiotuvasta kaakkoon on näyttävä turverakennuksen pohja. Tämä rakennus on itäisin joenrannalla sijaitsevista turvekodanpohjista. Rakennuksen pohja sijaitsee rinteessä olevalla tasanteella, noin 20–30 metrin päässä joesta. Kotasijassa ja sen ympärillä kasvaa suuria koivuja ja katajia.

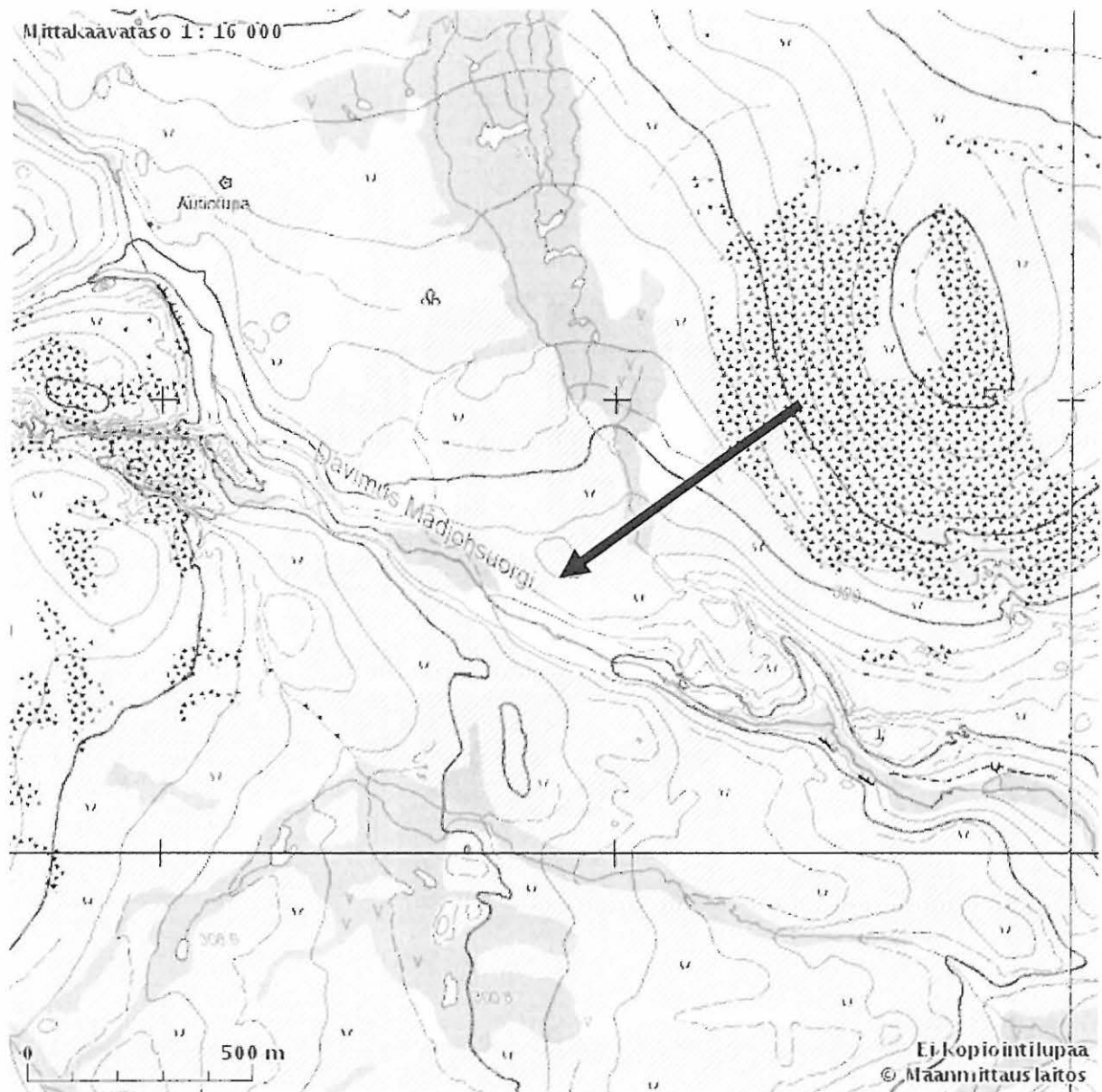
Kodanpohja on muodoltaan nelikulmainen: 4,7 metriä pitkä ja 4,5 metriä leveä. Kodan vallit ovat todella mahtavat: noin metrin levyiset ja 50–100 senttiä korkeat. Ne on tehty hiekkaisesta turpeesta. Vallin mahtavuutta kuvaa se, että siihen on kettu joskus kaivanut pesäluolansa. Kodan keskellä on ollut 100 x 80 sentin kokoinen avoliesi, árran. Kodan kaakkoisnurkassa on jonkinlainen osittain maanalainen kivirakenne. Oviaukko erottuu selvästi. Kodan ovi on avautunut etelään.

Utsjoki Juovvaskáidi 6

Yksityiskohtakartta kodanpohja Juovvaskáidi 6 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

6. Utsjoki 407 Juovvaskáidi 7 (muinaisjäännösrekisteri 1000009549)

Turverakennuksen pohja. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7735 76 y = 3488 60 z = noin 293 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

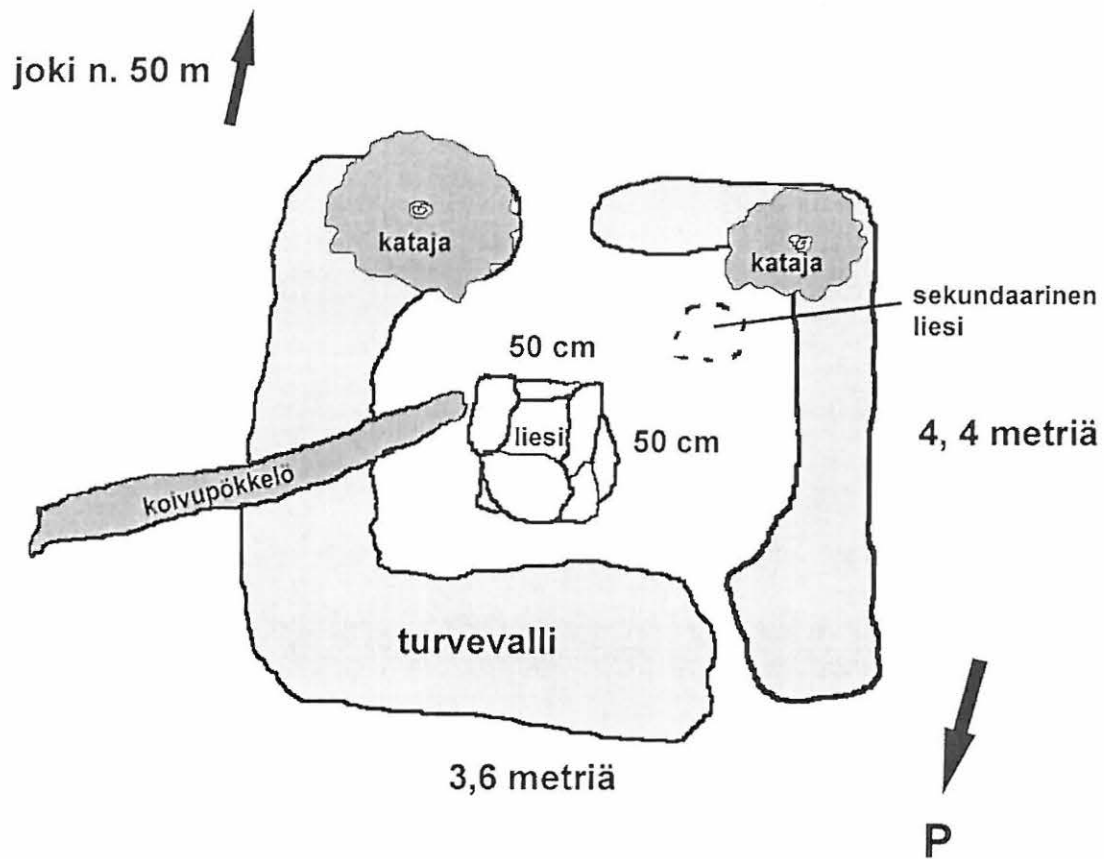
Kohde on tarkastettu 11.6.2002

Peruskarttaote

Yksityiskohtakartta

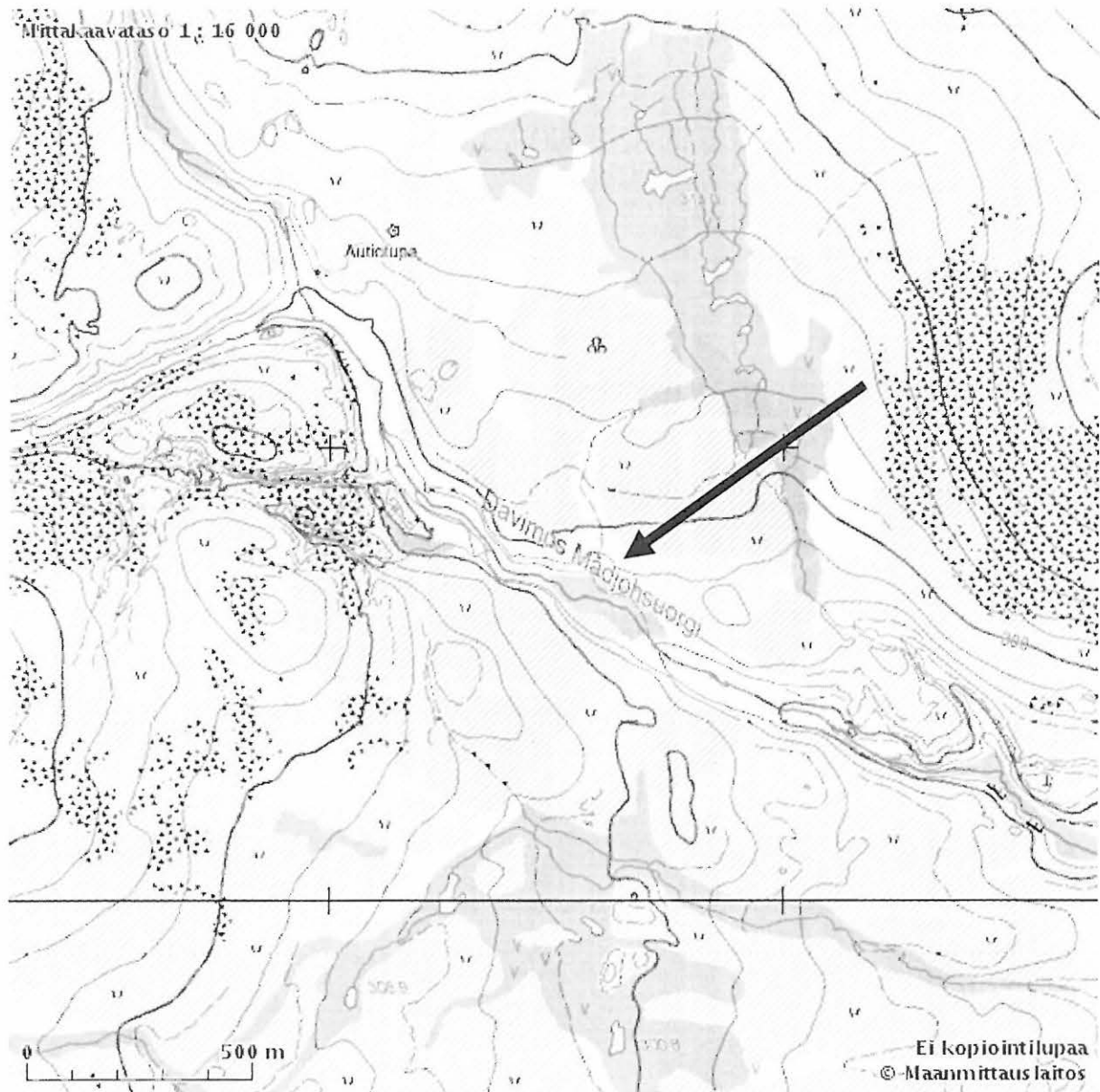
Davimuš Mádjjoosuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella, noin 1000 metriä autiotuvasta kaakkoon on suuri turvekodanpohja. Se sijaitsee ruohoisen ja rehevän puronotkelman tasaisella ja suojaisella itäreunan leventymällä. Paikalla on mahdollisesti ollut aikaisemmin lähde. Matkaa joelle on noin 50 metriä. Jokea ja heinäistä aluetta erottaa pieni vetinen sarasuo. Alueella kasvaa runsaan heinikon lisäksi paljon katajaa, myös kotasijassa. Kodansija on nelikulmainen, 4,4 metriä pitkä ja 3,6 metriä leveä. Kodan keskellä on nelikulmainen avotulisija, árran, joka on kooltaan 50 x 50 senttiä ja yli 20 senttiä korkea. Kotasijan lounaisnurkkaan on tehty myöhemmin pieni sekundaarinen tulistelupaikka, joka on kooltaan 30 x 30 senttiä.

Utsjoki Juovvaskáidi 7

Yksityiskohtakartta kodanpohja Juovvaskáidi 7 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

7. Utsjoki 408 Juovvaskáidi 8 (muinaisjäännösrekisteri 1000009550)

Turverakennuksen pohja. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7735 78

y = 3488 53

z = noin 296 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 11.6.2002

Peruskarttaote

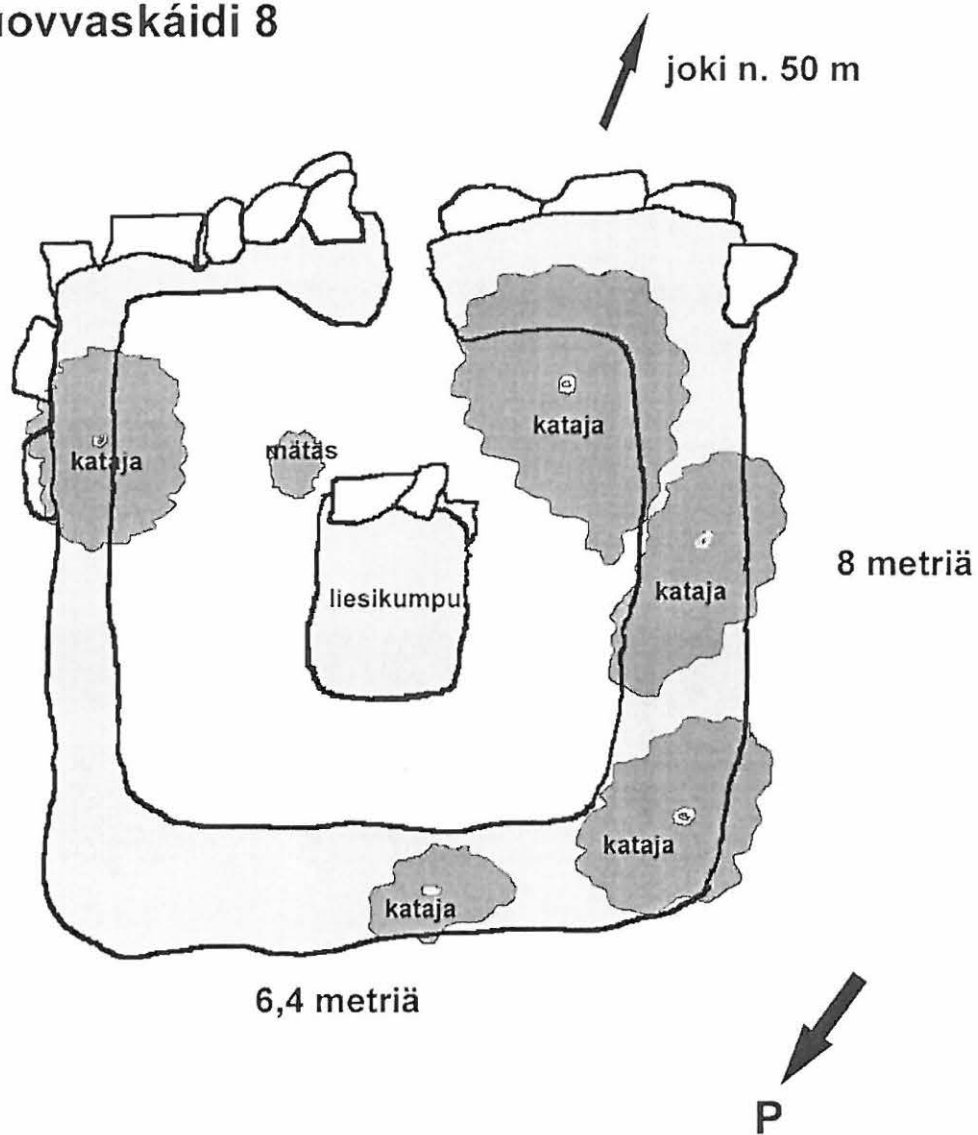
Yksityiskohtakartta

Davimuš Mádjjoosuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella, noin 600 metriä Autiotuvasta kaakkoon on valtava turvekodanpohja. Se sijaitsee ruohoisen, avoimen ja rehevän lähdepuronotkelman suojaisella loivasti viettävällä länsireunalla. Kotasijan pohjoispuolella on suojaava harjanne. Matkaa joelle on noin 50 metriä. Jokea ja heinäistä aluetta erottaa pieni vetinen sarasuo. Alueella kasvaa runsaasti katajaa, myös kotasijassa, ja avoimen alueen reunalla koivua. Katajia kasvaa myös kodan valleissa. Heinäinen kenttä yhdistyy puroa ympäröivään luonnolliseen heinikkoon.

Kodan rakennuspaikka loivassa rinteessä on tasattu joen puolelta vaakatasoon massiivisella kivijalalla. Suorakulmainen kotasija on 8 metriä pitkä ja 6,4 metriä leveä. Oviaukko on ollut ilmeisesti kaakkoon eli purolaakson pohjaa kohti. Kodan keskellä on nelikulmainen avotulisi- ja árran, joka on kooltaan 130 x 100 senttiä.

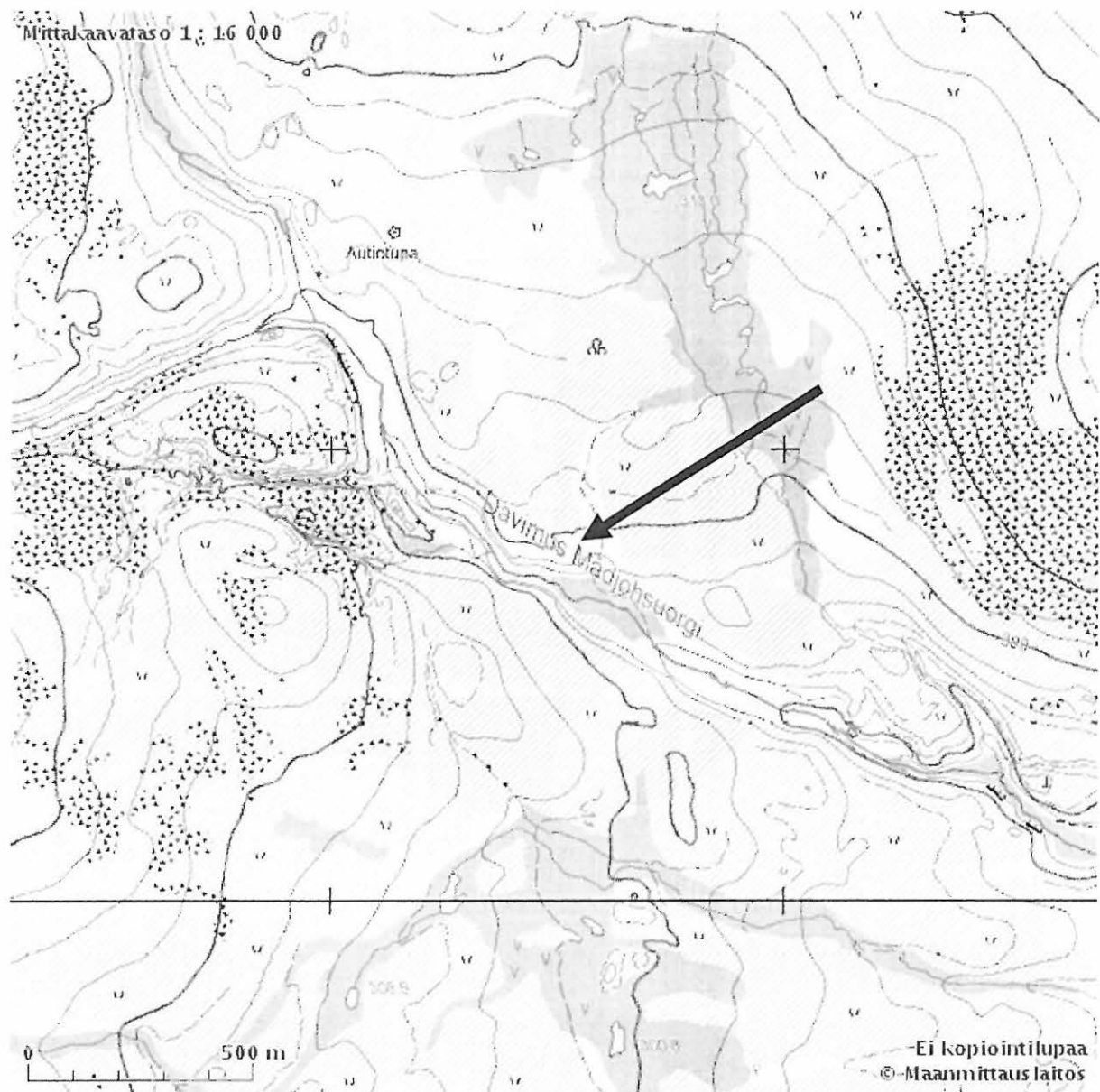
Kotasijan pohjoispuolella erottuu kivrakenteita. Ne vaikuttaisivat olevan jonkinlaisten telien tms. perustuksia: kolme tiivistä kivikasaa suorassa linjassa noin metrin päässä toisistaan kuin paalujen jalustoina. Varmoja merkkejä paaluista tai muusta sellaisesta ei kuitenkaan ole.

Utsjoki
Juovvaskáidi 8

Yksityiskohtakartta kodanpohja Juovvaskáidi 8 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

8. Utsjoki 409 Juovvaskáidi 9 (muinaisjäännösrekisteri 1000009551)

Turverakennuksen pohja. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7735 93 y = 3488 35 z = noin 302 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

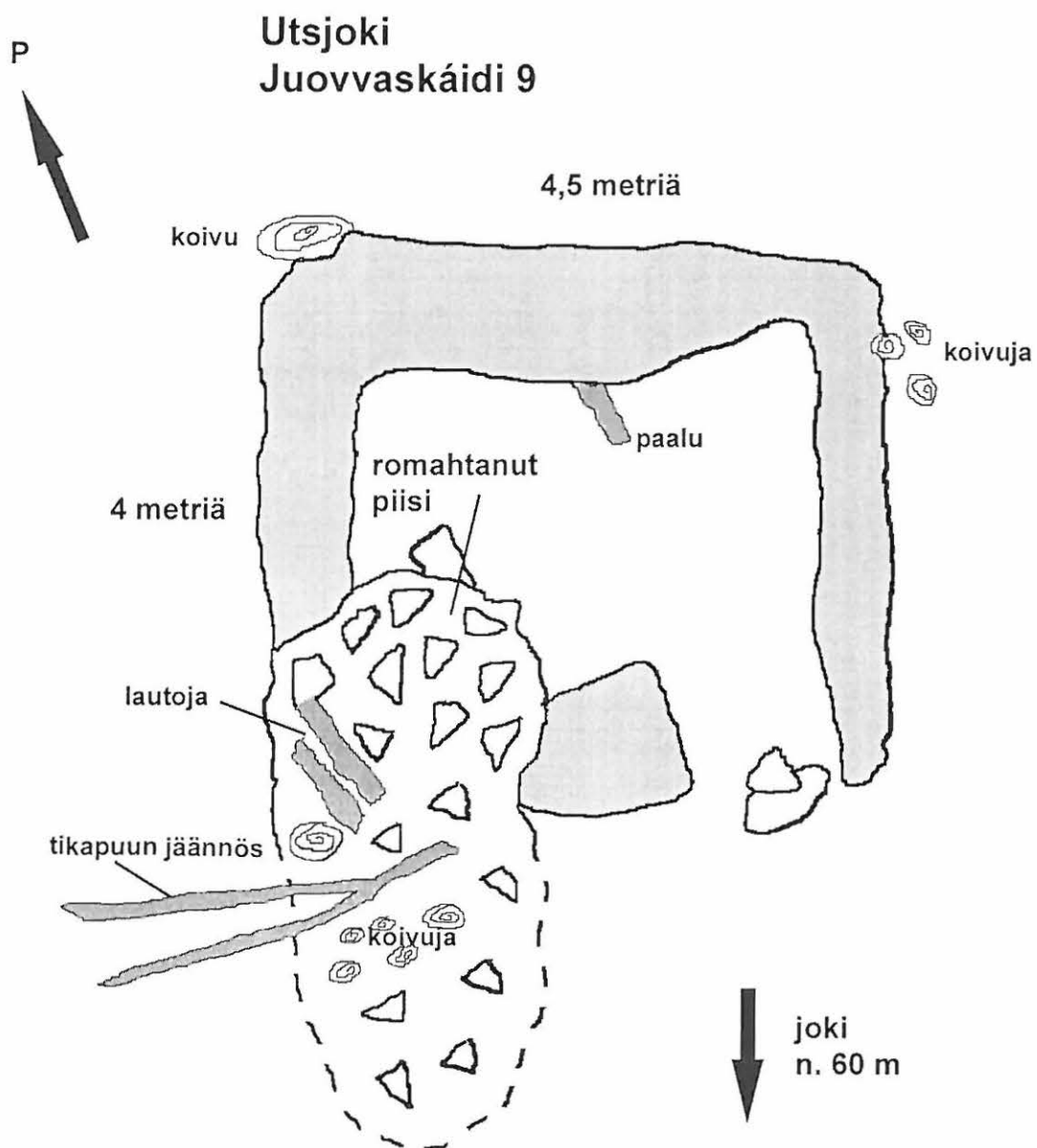
Kohde on tarkastettu 11.6.2002

Peruskarttaote

Yksityiskohtakartta

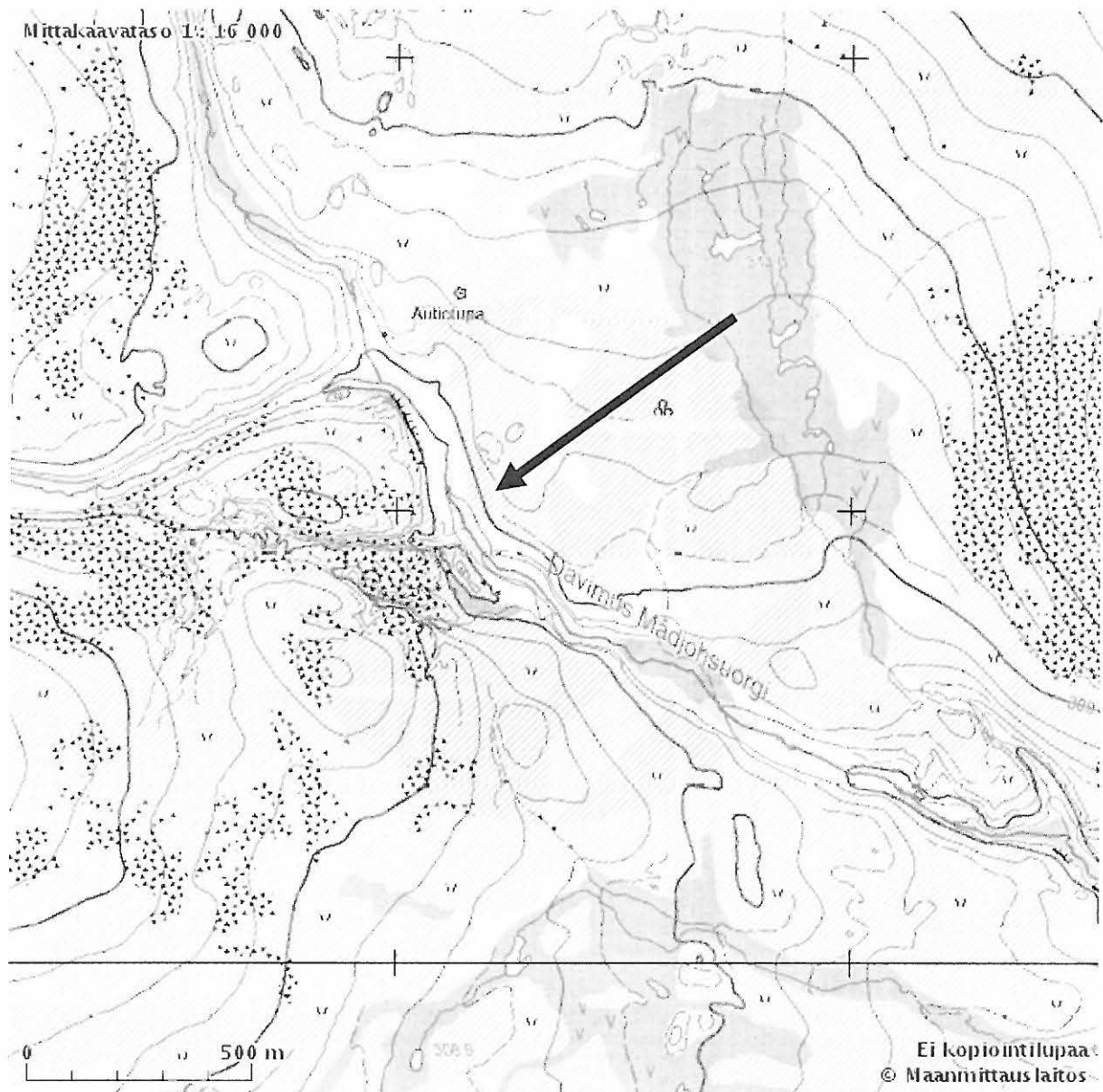
Davimuš Mádjjojsuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella noin 600 metriä Autiotuvasta kaakkoon on näyttävä turverakennuksen pohja. Tämä rakennus on läntisin joenrannalla sijaitsevista turvekodanpohjista. Rakennuksen pohja sijaitsee 60 metrin päässä joesta, suojaisessa paikassa, melko jyrkän rinteiden tasanteella. Alueella kasvaa tiheähkö koivikko, jossa kasvaa myös paljon katajaa. Aluskasvillisuutena on lisäksi vaivaiskoivua, variksenmarjaa, mustikka yms. Itse rakennuksen jäänteissä kasvaa esim. mesimarjaa, karhunsammalta ja puolukkaa.

Rakennus on ollut kookas suorakaiteen muotoinen turvekota tai -talo. Rakennuksen seinävalit ovat paksut ja erottuvat hyvin. Rakennuksen lounaisnurkassa on romahtanut, luonnonkiivistä ilman laastia muurattu piisi. Piisin vierellä on ovi, joka on joen eli etelän eli alarinteen puolella. Piisin kohdalla seinärakenne on osittain säilynyt: piisikiviä vasten on tuohta, sitten reunapuusta sahattua lautaa pystyssä ja uloimpana turvetta. Rakentamisessa on käytetty ostonauloja. Rakennuksen mitat ovat etelästä pohjoiseen noin 4 metriä, itä-länsisuunnassa noin 4,5 metriä. Piisikasan leveys on noin 1,5 metriä. Piisikiviä on romahtanut pitkälle alarinteen. Piisin alle ovat jääneet puunhaarasta tehdyt tikkaat. Rakennuksen viereen erilleen on kerätty pala ikkunalasiasia. Se vaikuttaa käsin leikatulta ja valumisesta päätellen melko iäkkäältä. Samaan kohtaan on koottu puunrankoja, pyöreitä puupaaluja, laudankappaleita, haara-puu ja mahdollinen viikatteen tai muun työkalun varsi, johon on kaiverrettu teksti (alku osittain epävarma): RAIKKA 71.

Yksityiskohtakartta kodanpohja Juovvaskáidi 9 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

9. Utsjoki 410 Juovvaskáidi 10 (muinaisjäännösrekisteri 1000009552)

Kehäliesi. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7736 28

y = 3488 10

z = noin 301 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

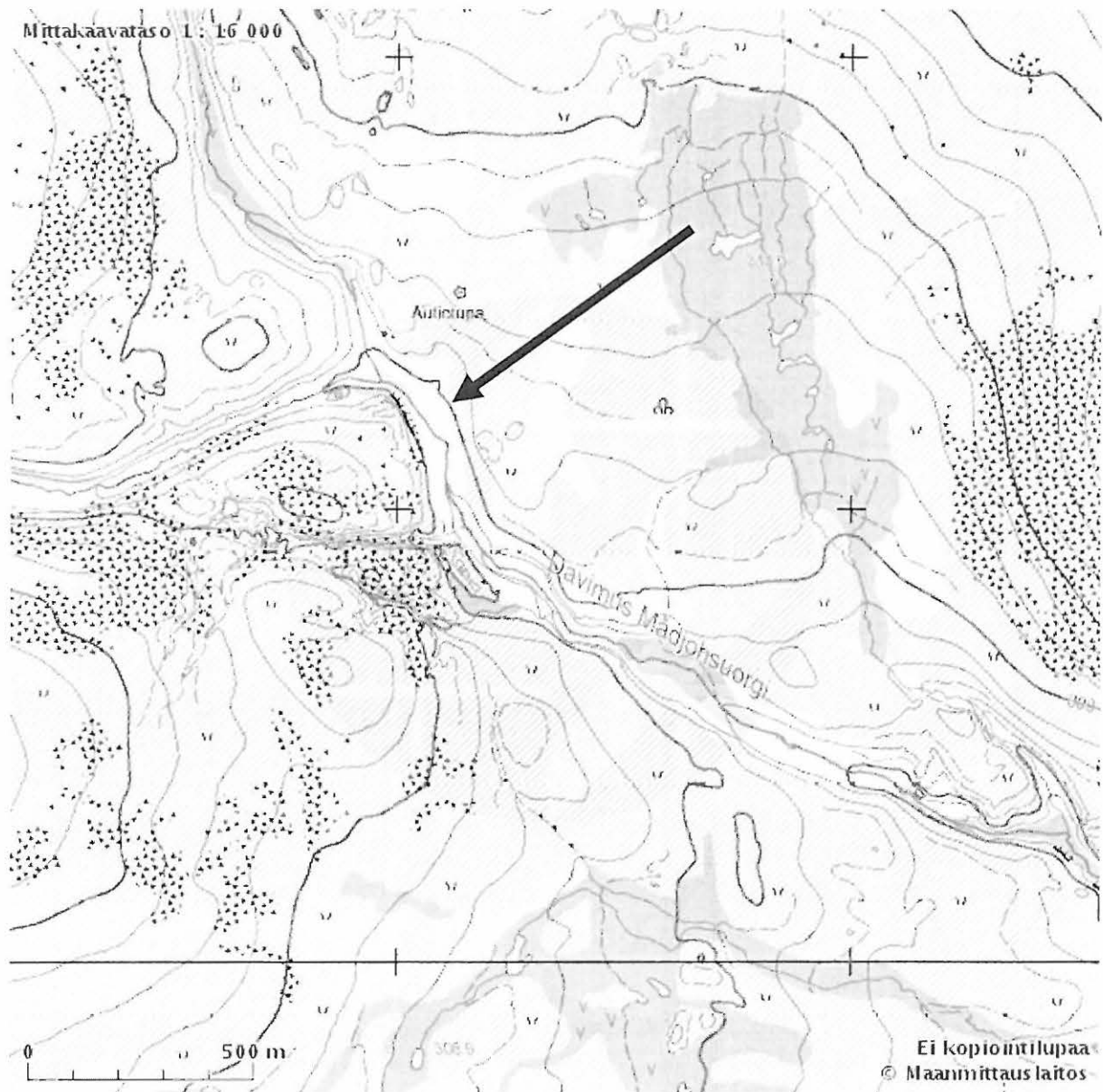
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 11.6.2002

Peruskarttaote

Davimuš Mádjjoosuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella noin 300 metriä Autiotuvasta kaakkoon on kehäliesi. Liesi sijaitsee pohjoisen suunnalta suojaisessa paikassa, noin 60 metrin päässä joesta. Sijoituspaikka on tasainen kohta. Alueella on harvaa koivupökelikköä. Aluskasvillisuutena on katajaa, vaivaiskoivua, variksenmarjaa, mustikka yms. Liesi on kookas ja kasvillisuuden peittämänäkin erottuu kauas suurena kohoumana. Nelikulmainen kehäliesi on kooltaan noin 1 x 1 metriä.

Peruskarttaote

10. Utsjoki 411 Juovvaskáidi 11 (muinaisjäännösrekisteri 1000009553)

Permukkaliesi. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7736 33 y = 3488 05 z = noin 301 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 22 km lounaaseen

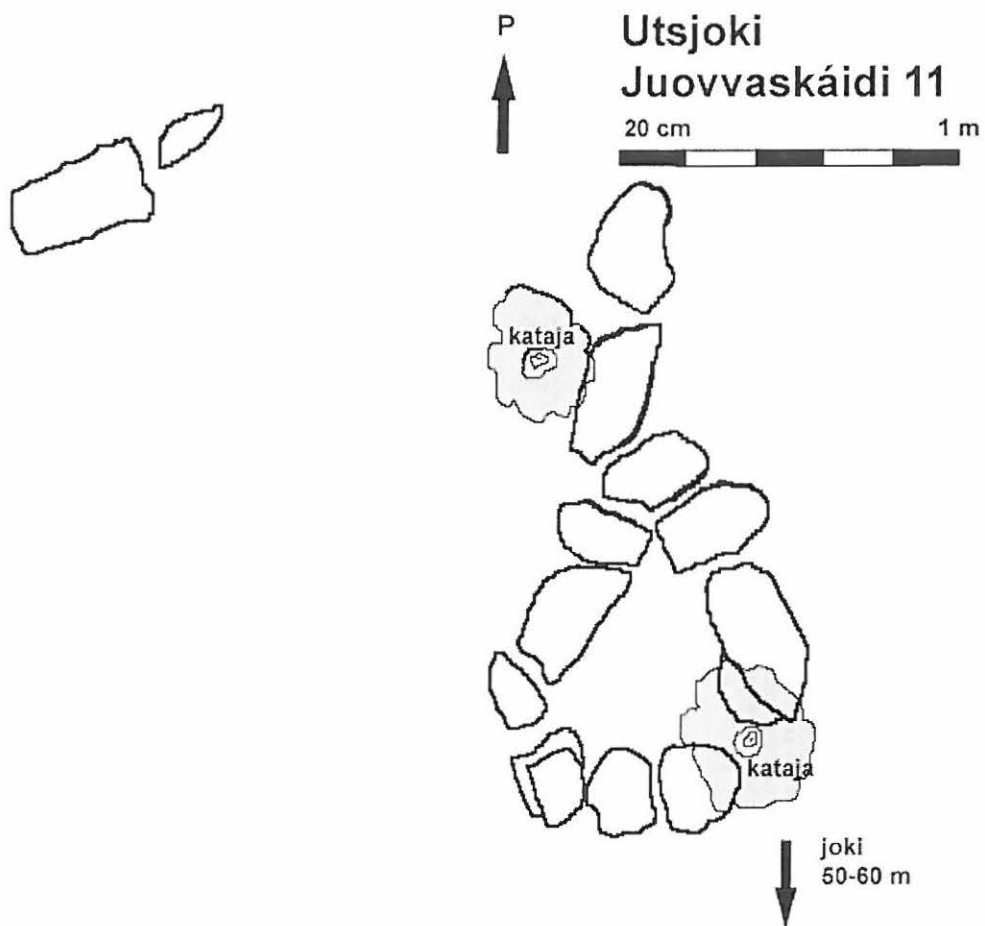
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 12.6.2002

Peruskarttaote

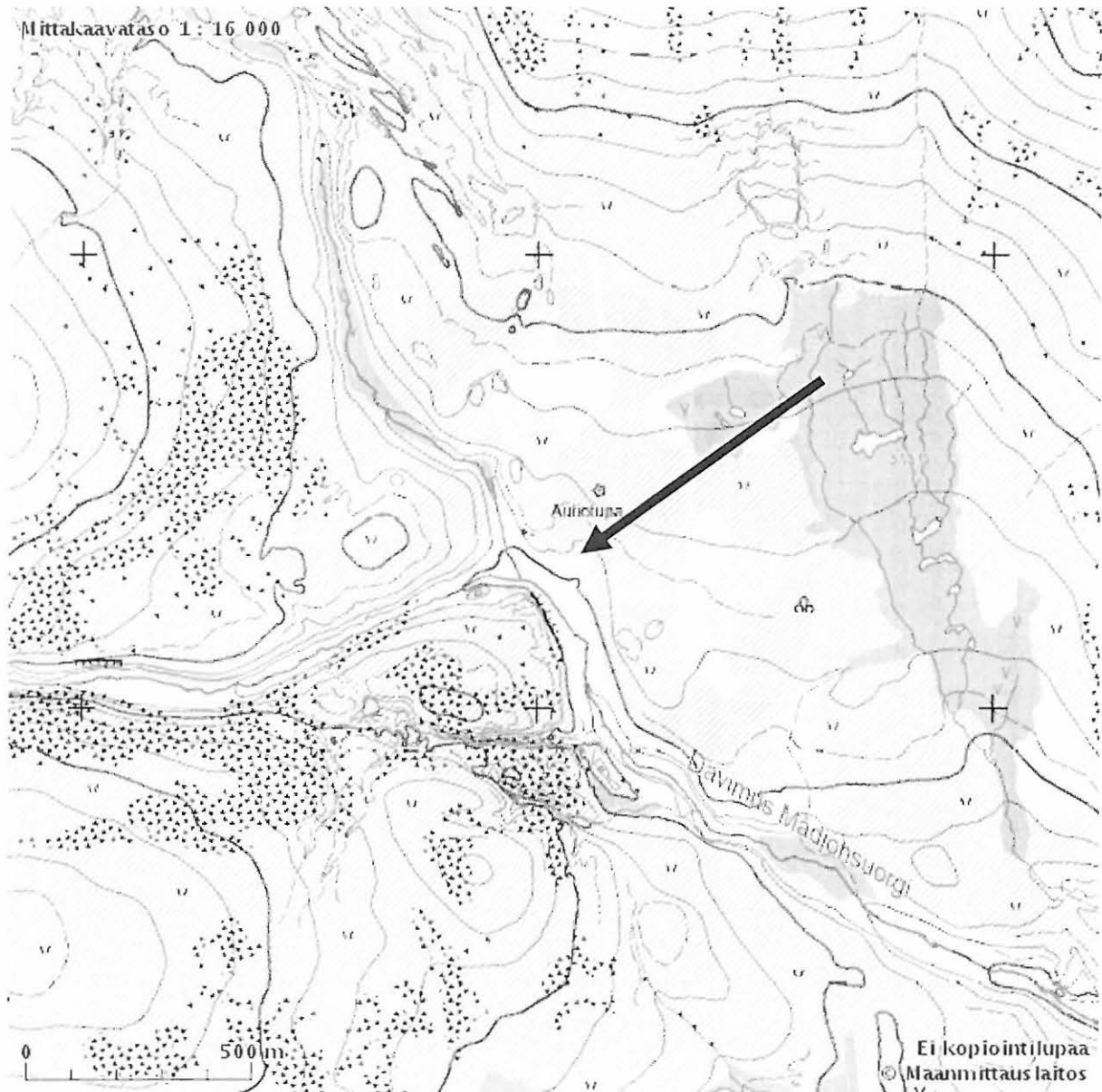
Yksityiskohtakartta

Davimuš Mádjjoosuorgin pohjoisrannalla, Juovvaskáidin eteläpuolella noin sata metriä Autiotuvasta kaakkoon on permukkaliesi. Liesi sijaitsee pohjoispuolelta suojaisella tasanteella, pienen lähdepuron vieressä. Alueella kasvaa paljon katajaa ja vaivaiskoivua. Suurempia koi-vuja kasvaa harvaksen. Aluskasvillisuutena on variksenmarjaa, juolukkaa, mustikkaa yms. Lieden pituus on noin 2 metriä, leveys enimmillään noin metrin. Liedessä on vain yksi noin metrin pituinen permukka. Tulisijaosa on 1,2 metriä pitkä ja metrin levyinen. Tulisijaosan kivet ovat suuria ja korkeita. Permukan kivet ovat litteitä.

Yksityiskohtakartta permukkaliesi Juovvaskáidi 11 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

11. Utsjoki 412 Lisačomat 1 (muinaisjäännösrekisteri 1000009554)

Kvartsinlouhinta ja -työstöpaikka. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7734 48–56 (keskipiste 7734520) y = 3483 52–64 (keskipiste 3483580) z = noin 365–369 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 25 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

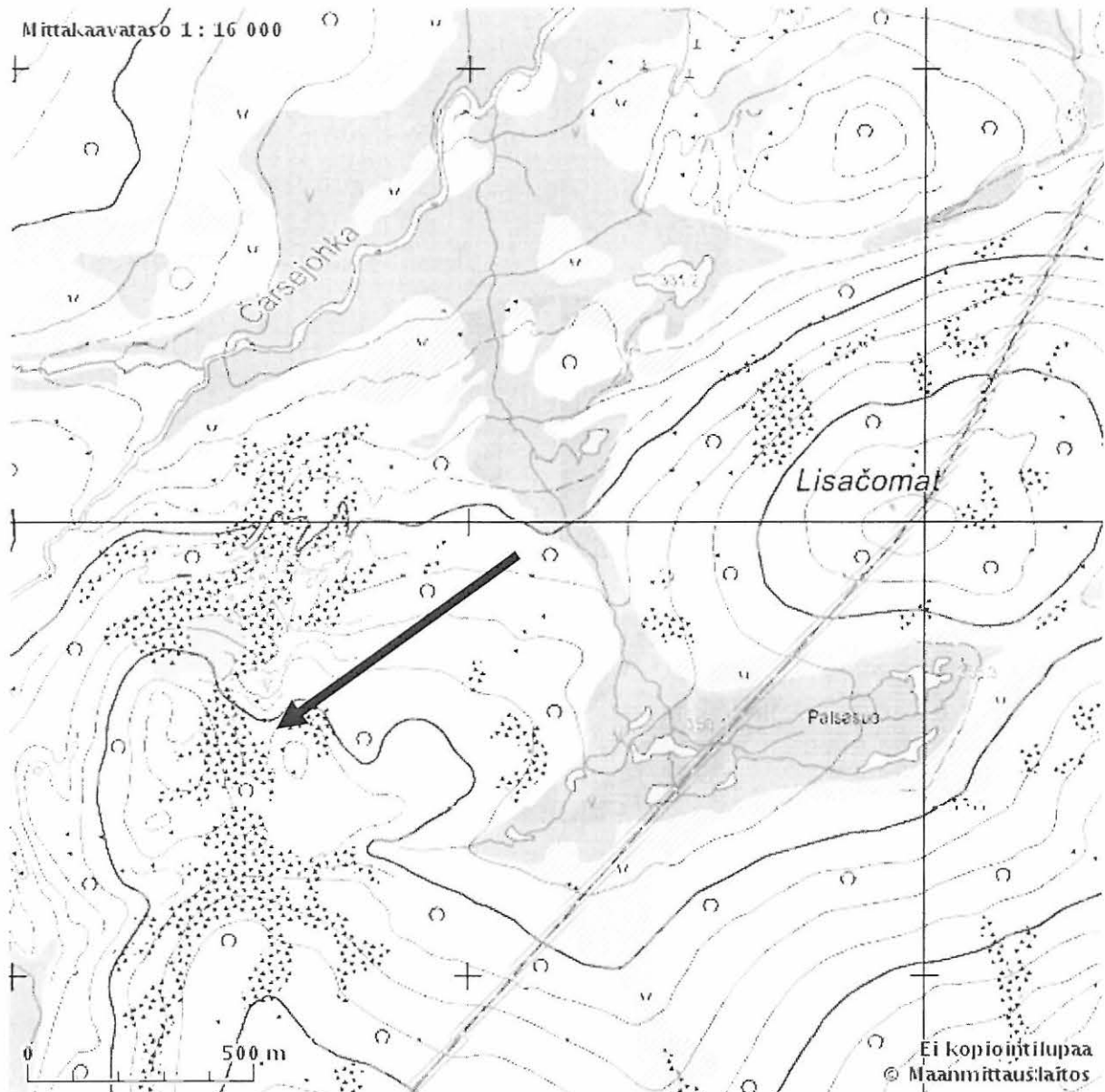
Kohde on tarkastettu 12.6.2002

Peruskarttaote

Čársejohka latvavesien itäpuolella Lisačomat-vaaran lounaispuolella on rakkakivikkoalueella kvartsinlouhinta ja -työstöpaikka. Ympäröivä maasto on kivikkoista harvaa tunturikoivikko. Aluskasvillisuus kivikkojen välissä on pääasiassa variksenmarjaa. Kivikkoalueen keskellä on useita satoja neliömetrejä rakkakivikkoa, jonka kiviaines on pääasiassa puhdasta kvartsia. Kvartsirakka sijaitsee tasanteella, joka rajoittuu etelässä laakakivistä muodostuvaan kivikkoon ja siitä alkavaan loivasti ylöspäin nousevaan rinteeseen. Lännessä ja luoteessa kivikkoa rajaa jyrkkä töyräs, jonka jälkeen rinne viettää alas suohon kohti Čársejohkaa. Idässä ja koillisessa kivikko rajautuu alas viettävään loivaan rinteeseen. Kaakossa on tasaisempaa tunturikoivikkoa.

Alueella on kaksi selkeää työstetyn kiven keskittymää noin 20 metrin päässä toisistaan. Näiden tarkkaa sijaintia kohteella ei kyetty ajan puutteen vuoksi paikantamaan kartalle. Ylemmänä rinteessä oleva keskittymä on noin 4 x 4 metriä laaja. Alempi, joka on lähempänä töyrästä, on noin 2 x 3 metriä laaja. Etelässä noin 30 metriä ylemmästä keskittymästä, on kolmas mahdollinen työstö- ja louhintapaikka. Keskittymissä on näkyvillä hakattua kvartsia noin 3 x 5 sentistä nyrkinkokoisiin ja vieläkin suurempia kappaleita. Paikoissa, joissa kasvipeite on ohutta ja maan pinta rikki, näkyy myös pienempiä iskoksia. Laaja kohde vaatisi tarkemman kartoituksen.

Peruskarttaote

12. Utsjoki 413 Lisačomat 2 (muinaisjäännösrekisteri 1000009555)

Permukkaliesi. II

Utsjoki, Paistunturi

3914 07 JUOVVASKAIDI

x = 7733 44 y = 3483 10 z = noin 359 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 25 km lounaaseen

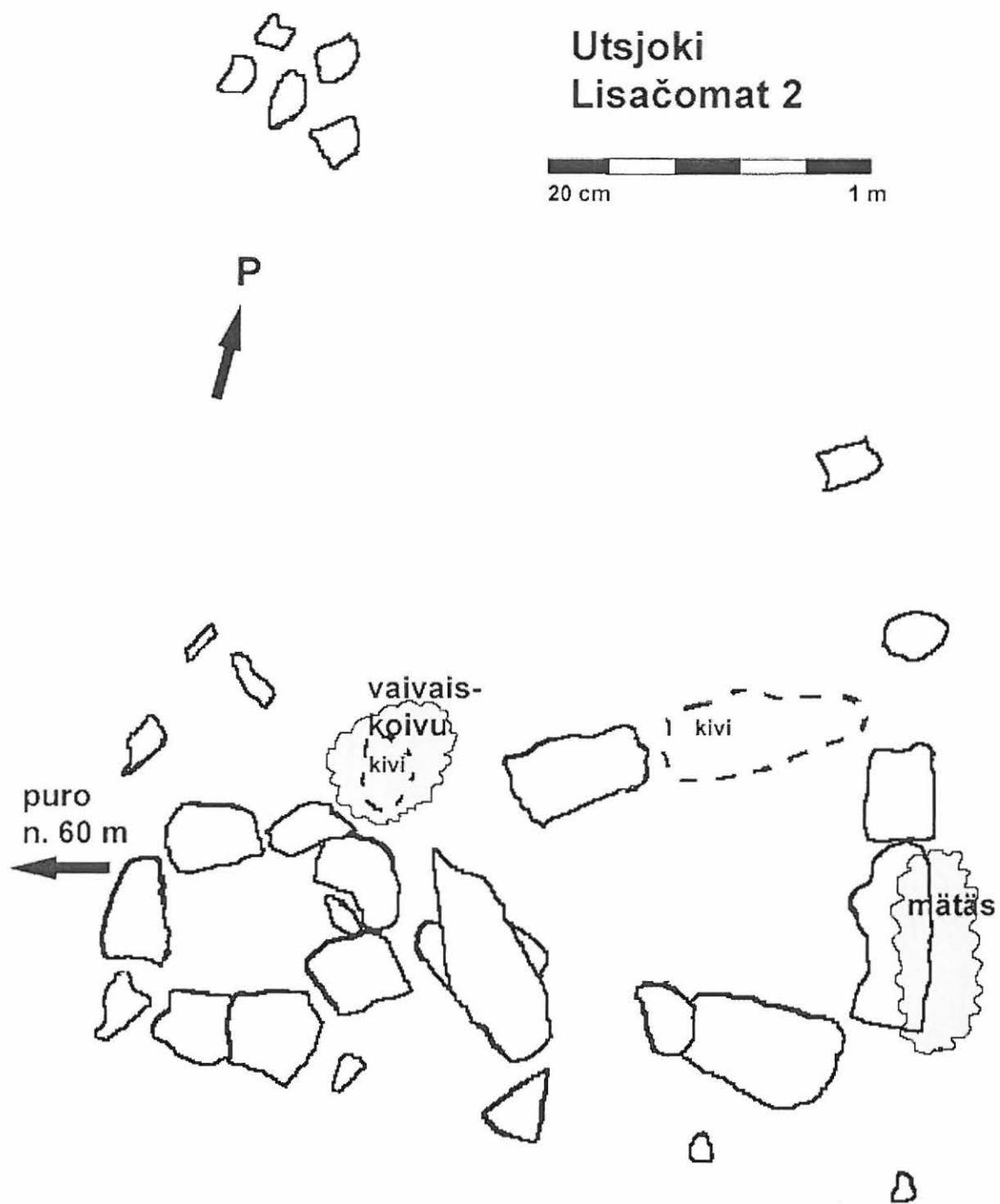
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 13.6.2002

Peruskarttaote

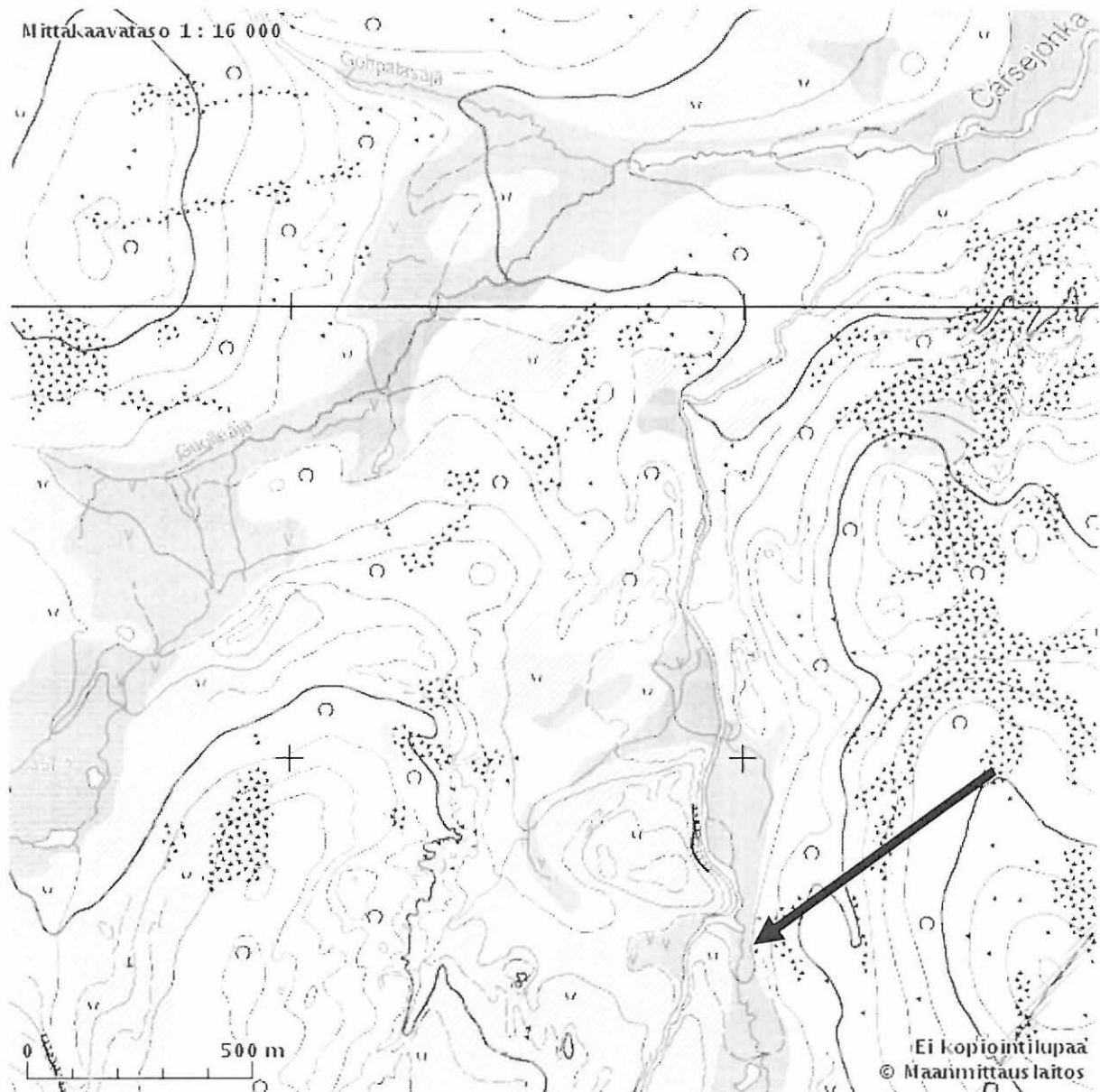
Yksityiskohtakartta

Čársejohka latvavesien itäpuolella, jokeen etelästä laskevan suorantaisen, pienen puron itärannalla, Lisačomat-vaaran lounaispuolella on kookas ja näyttävä permukkaliesi. Purolle on liedeltä matkaa noin 60 metriä. Ympäröivä maasto on ylempänä kivikkoista harvaa tunturikoivikkoa, jossa kasvaa myös harvakseltaan vaivaiskoivua ja katajaa. Jokeen ja puroon päin on soista varvikkoa. Aluskasvillisuutena on pääasiassa variksenmarjaa. Lieden sijaintipaikka on suojaisa, loivasti kallistuva rinnepaikka. Tulisijan pituus on 100 senttiä, leveys 105 senttiä. Permukat ovat 170 senttiä pitkät ja leveimmillään 140 sentin päässä toisistaan. Liesi on itälänsuuntainen. Kodan ulkokehä on merkitty paikoin korkeilla kivillä. Tulisija erottuu hyvin maastossa.

Yksityiskohtakartta permukkaliesi Lisačomat 2 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

13. Utsjoki 414 Guivi 2 (muinaisjäännösrekisteri 1000009556)

Purnuja 2, maanpäällisiä purnuja 2. II

Utsjoki, Paistunturi

3913 06 KUIVI

x = 7728 68

y = 3479 02

z = noin 447 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 35 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 22.6.2002

Peruskarttaote

Yleiskarttaluonnos

Guivi-vaaran alarinteellä, 3 kilometriä koilliseen laesta, 100–150 metriä pienen rehevänran-
taisen puron eteläpuolella on kaksi tavallista ja kaksi maanpäällistä purnu. Paikka on karua
läikittäin kivistä rinne- ja laake-alueita, jossa kasvaa hyvin harvakseltaan vaivaiskoivua, kurjen-
kanervia ja heinää siellä missä ei ole pienikivistä rakkakivikkoa. Purnut on rakennettu kivis-
tä, jotka ovat ympäröivään rakkaan nähdessä poikkeuksellisen suuria, ja joita on mahdollisesti
tuotu paikalle muualta tai ainakin koottu laajemmasta lähialueesta.

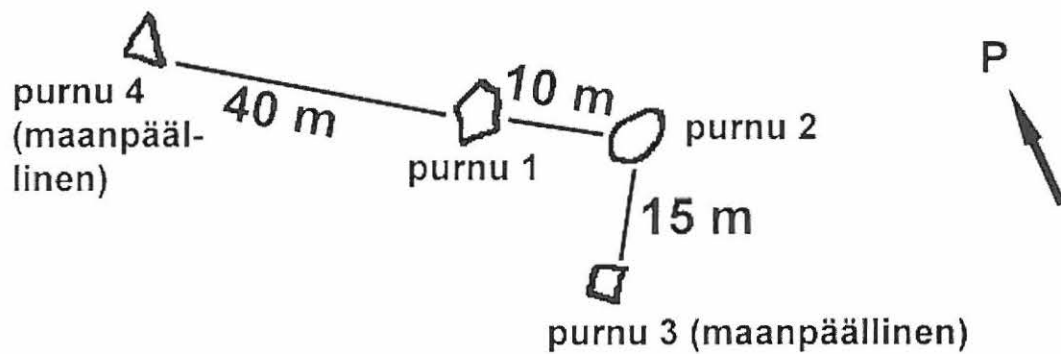
Purnuista näyttävimmässä, purnussa 1 (ks. karttaluonnos), on selvä valli etenkin alarinteen
puolella. Vallin leveys vaihtelee noin 50–100 sentin välillä. Itse purnu on syvä ja suuri: noin
1,5 metriä pitkä ja 1,2 metriä leveä. Syvyyttä on noin 80 senttiä. Purnun pohjalla kasvaa re-
hevä sammal- ja jäkäläpeite. Purnun eteläreuna eli ylärinteen puoleinen reuna on hieman
sortunut. Purnu toimii hyvin myös väijymispaikkana.

Purnusta 1 40 metriä luoteeseen sijaitsee maanpäällinen purnu 4. Se on kasattu pienikivisen
rakan päälle yhden suuren kiven ympärille. Kivikehän sisällä on useita katelaakoja. Purnun
sisätilan pituus on 80 senttiä, leveys 50 senttiä ja syvyys noin 20–30 senttiä.

Purnu 2 sijaitsee 10 metrin päässä purnusta 1. Se on matala, mutta laaja. Sen valli on matala
ja loiva. Purnu on noin 2 metriä pitkä ja 1,8 metriä leveä. Syvyyttä on 50 senttiä. Purnun poh-
jalle on sortunut pikkukiviä, muuten pohjalla kasvaa heinää ja hieman sammalta sekä jäkä-
lää. Kummankaan tavallisen purnun lähetyillä ei ole selviä katelaakoja.

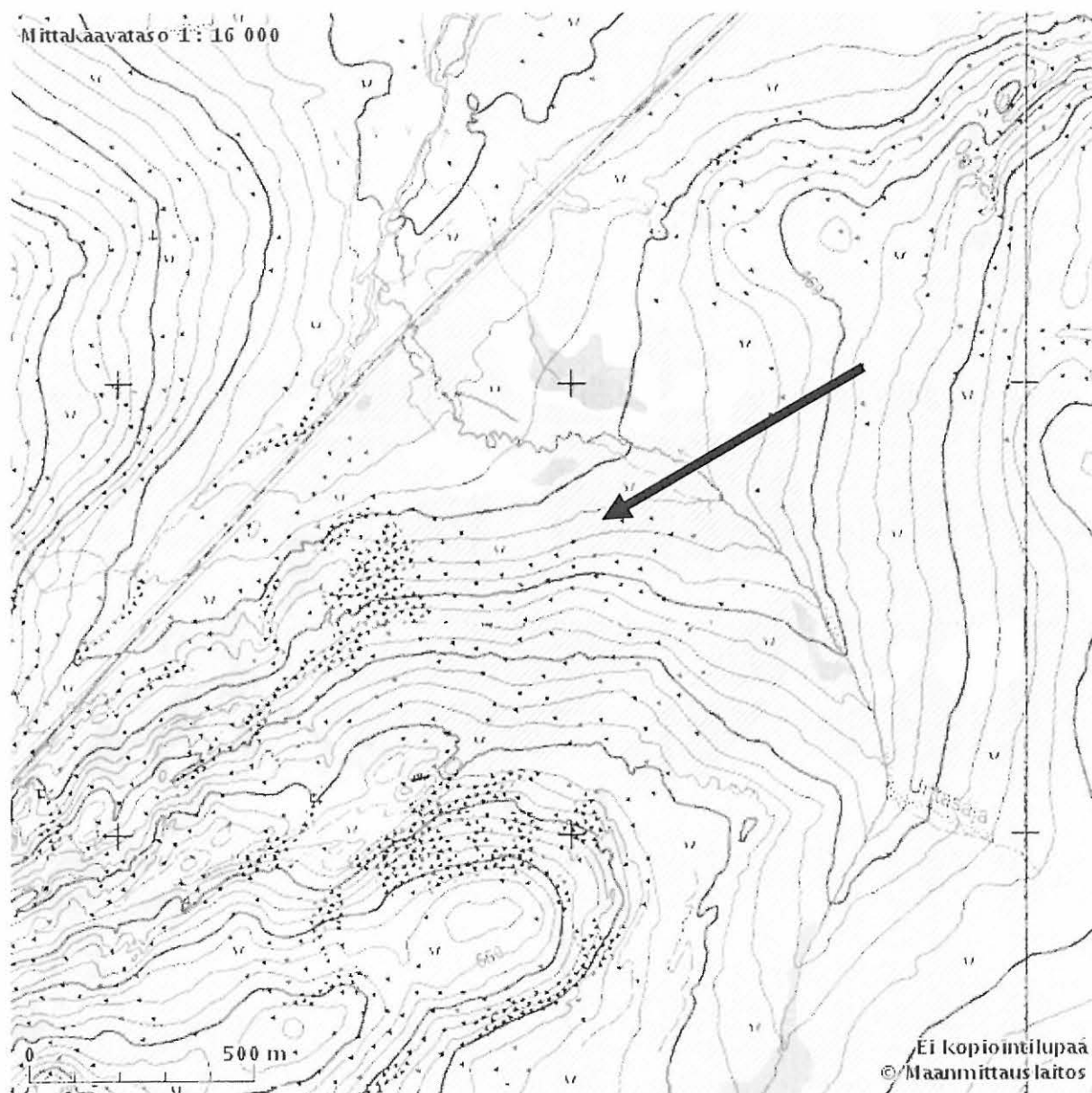
15 metriä purnusta 2 etelään on maanpäällinen purnu 3: maan pinnalle on rakennettu suora-
kulmainen kivikehä, jonka toisessa päässä on edelleen katteena kivilaaka. Purnu on noin 80
senttiä pitkä ja 60 senttiä leveä.

Utsjoki Guivi 2

Yleiskarttaluonnos Guivi 2 © Taarna Valtonen

Peruskarttaote

14. Utsjoki 415 Čeavrresjohka (muinaisjäännösrekisteri 1000009557)

Kvartsi-iskoksia, kvartsilouhos(?). II

Utsjoki, Paistunturi

3913 06 KUIVI

x = 7720 18

y = 3477 94

z = noin 370 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 40 km lounaaseen

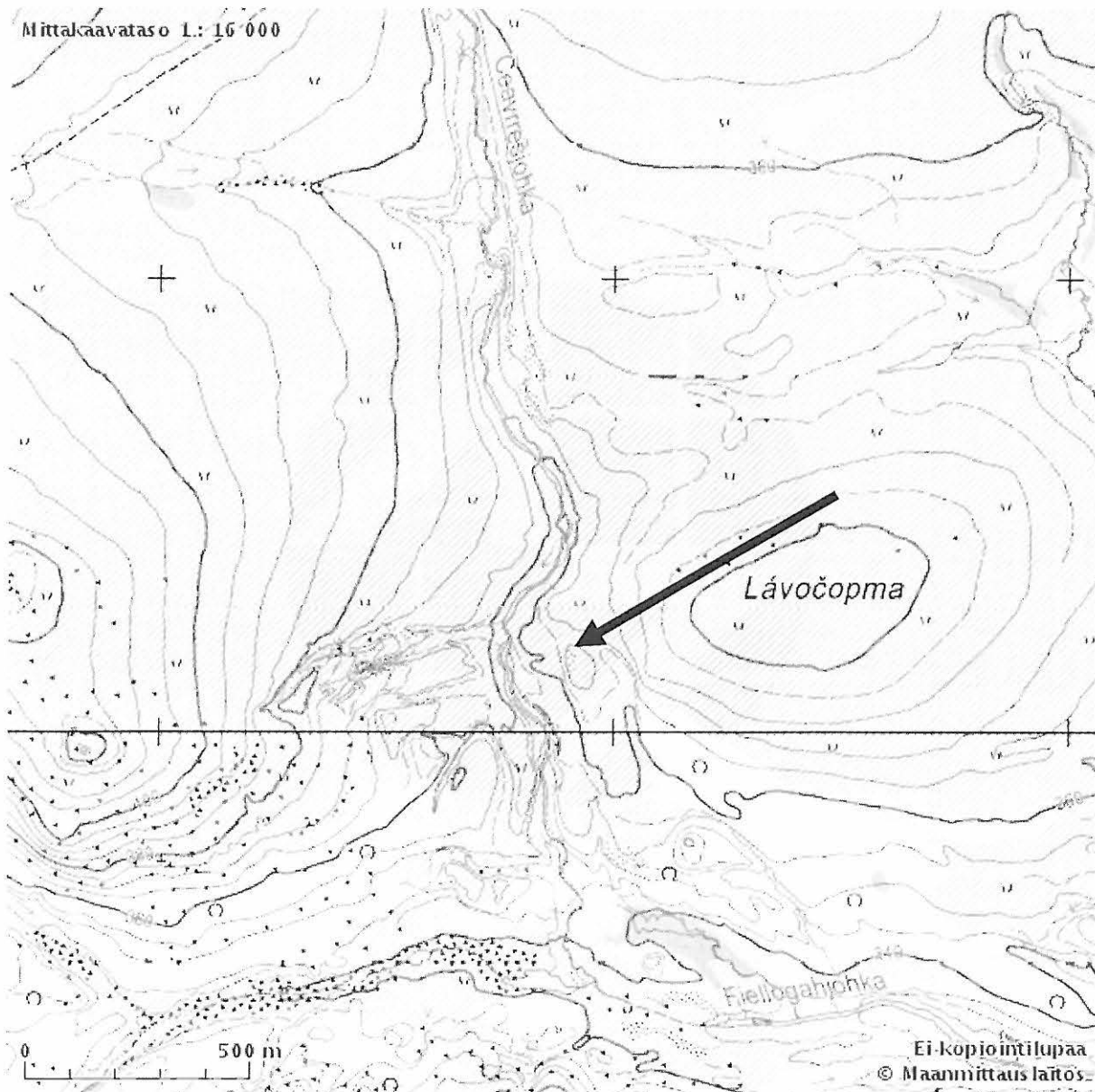
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 23.6.2002

Peruskarttaote

Čeavrresjohkan latvalla, Čeavrresgielasin eteläosan itäpuolella jokitörmältä ja läheiseltä erillistä pyöreältä pikkumäeltä löytyi kvartsi-iskoksia sekä kaksi kvartsimaakiveä, joista on mahdollisesti isketty kvartsia. Kvartsimaakivet erottuvat kauas ympäristöön. Maakivet ovat suuria, halkaisijaltaan noin 90 senttiä. Toinen kivistä on lähes kokonaan maan sisällä. Alue on puutonta hiekkamaata, jossa kasvaa lähinnä vaivaiskoivua ja variksenmarjaa.

Peruskarttaote

15. Utsjoki 416 Fiellogeadggehjohka 1 (muinaisjäänösrekisteri 1000009558)

Kvartsi-iskoksia. II

Utsjoki, Paistunturi

3913 05 NJAVGOAIROAVVI

x = 7719 43 y = 3477 50 z = noin 340 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 42 km lounaaseen

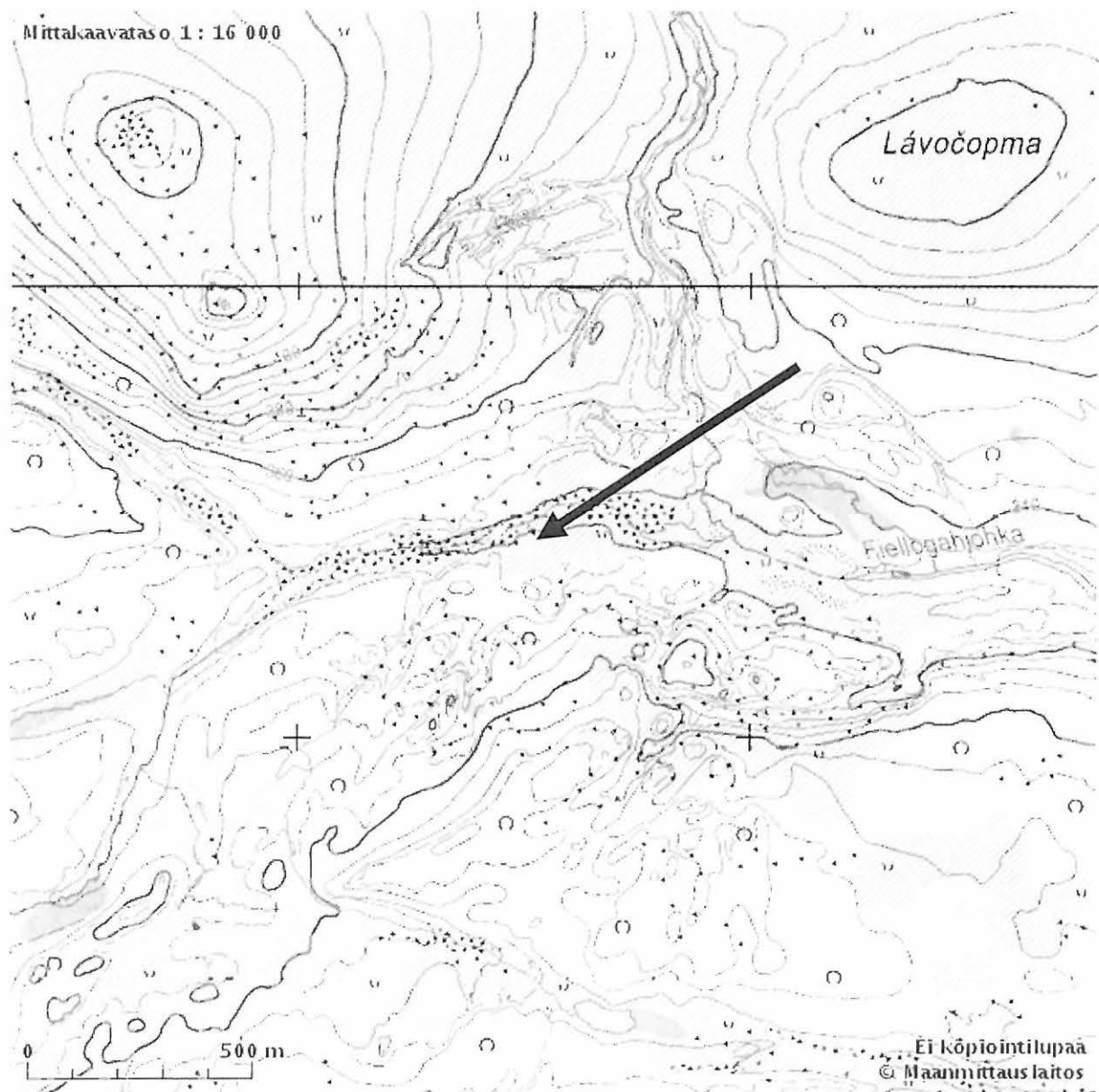
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 24.6.2002

Peruskarttaote

Fiellogeadggehjohkan latvapuron etelärannalla, Čeavrresgielasin eteläosan eteläpuolella jokitörmällä on hajallaan 10 x 5 metrin alueella kvartsi-iskoksia sekä pienehkö kvartsilohkare. Paikka on noin 70 metriä puron rannasta, luonnonpuiston rajamerkistä lounaaseen. Alue on harvapuustoista tunturikoivikkoa, jonka aluskasvillisuutena on lähinnä vaivaiskoivua ja variksenmarjaa.

Peruskarttaote

16. Utsjoki 417 Fiellogeadggehohka 2 (muinaisjäännösrekisteri 1000009559)

Kvartsi-iskoksia. II

Utsjoki, Paistunturi

3913 05 NJAVGOAIROAVVI

x = 7719 23 y = 3476 96 z = noin 346 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 42 km lounaaseen

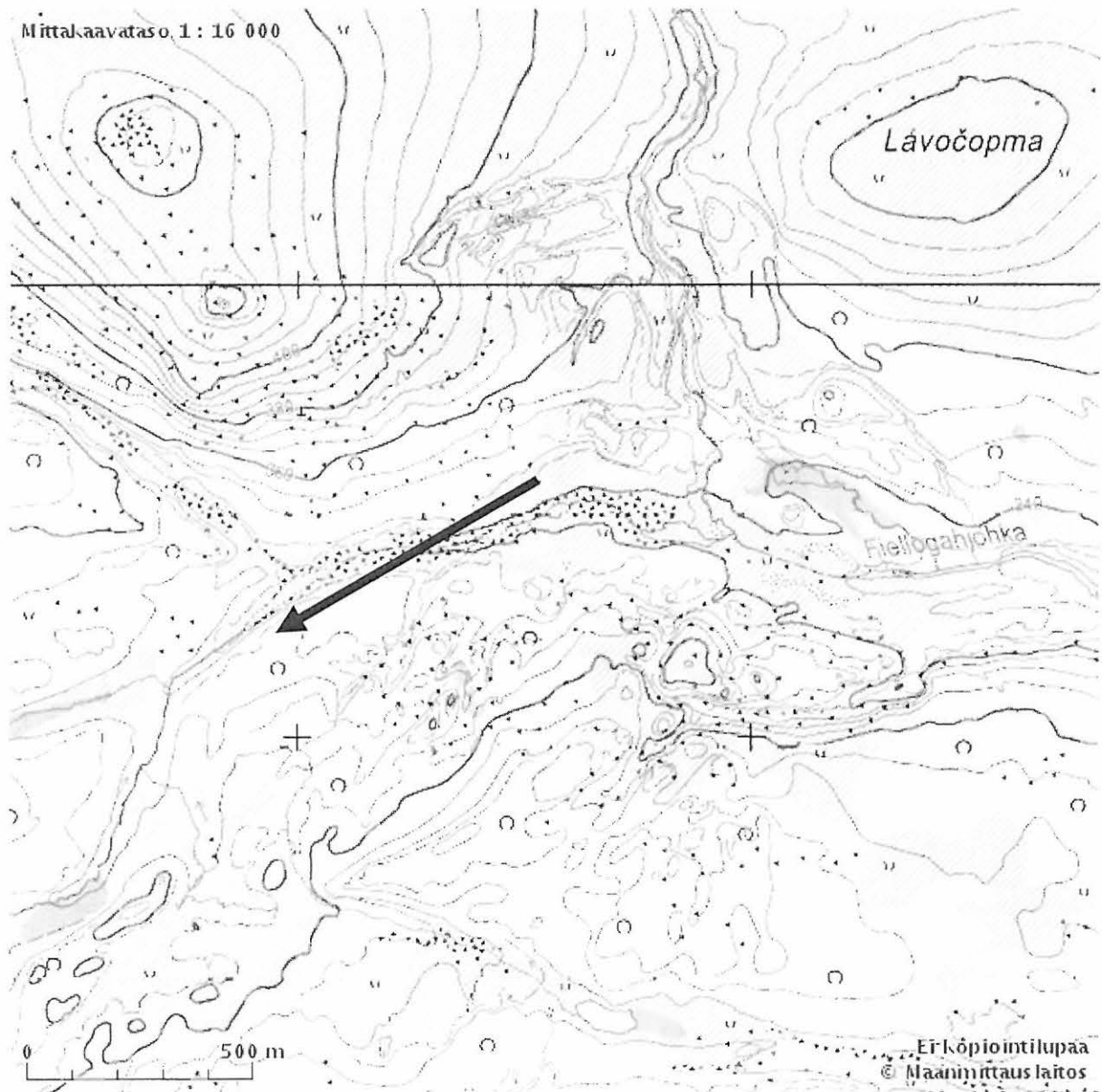
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 24.6.2002

Peruskarttaote

Fiellogeadggehohkan latvapurossa olevan pienen lammen etelärannan mäen tasanteella, Čeavrresgielasin eteläosan eteläpuolella on hajallaan pienellä alueella kvartsi-iskoksia. Paikka on noin 60 metriä puron rannasta. Alue on harvapuustoista tunturikoivikkoa, jonka aluskasvillisuutena on lähinnä vaivaiskoivua ja variksenmarjaa.

Peruskarttaote

17. Utsjoki 418 Fiellogeadggehohka 3 (muinaisjäännösrekisteri 1000009560)

Kvartsi-iskoksia, kvartsilouhos. II

Utsjoki, Paistunturi

3913 05 NJAVGOAIROAVVI

x = 7719 16 y = 3476 74 z = noin 346 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 45 km lounaaseen

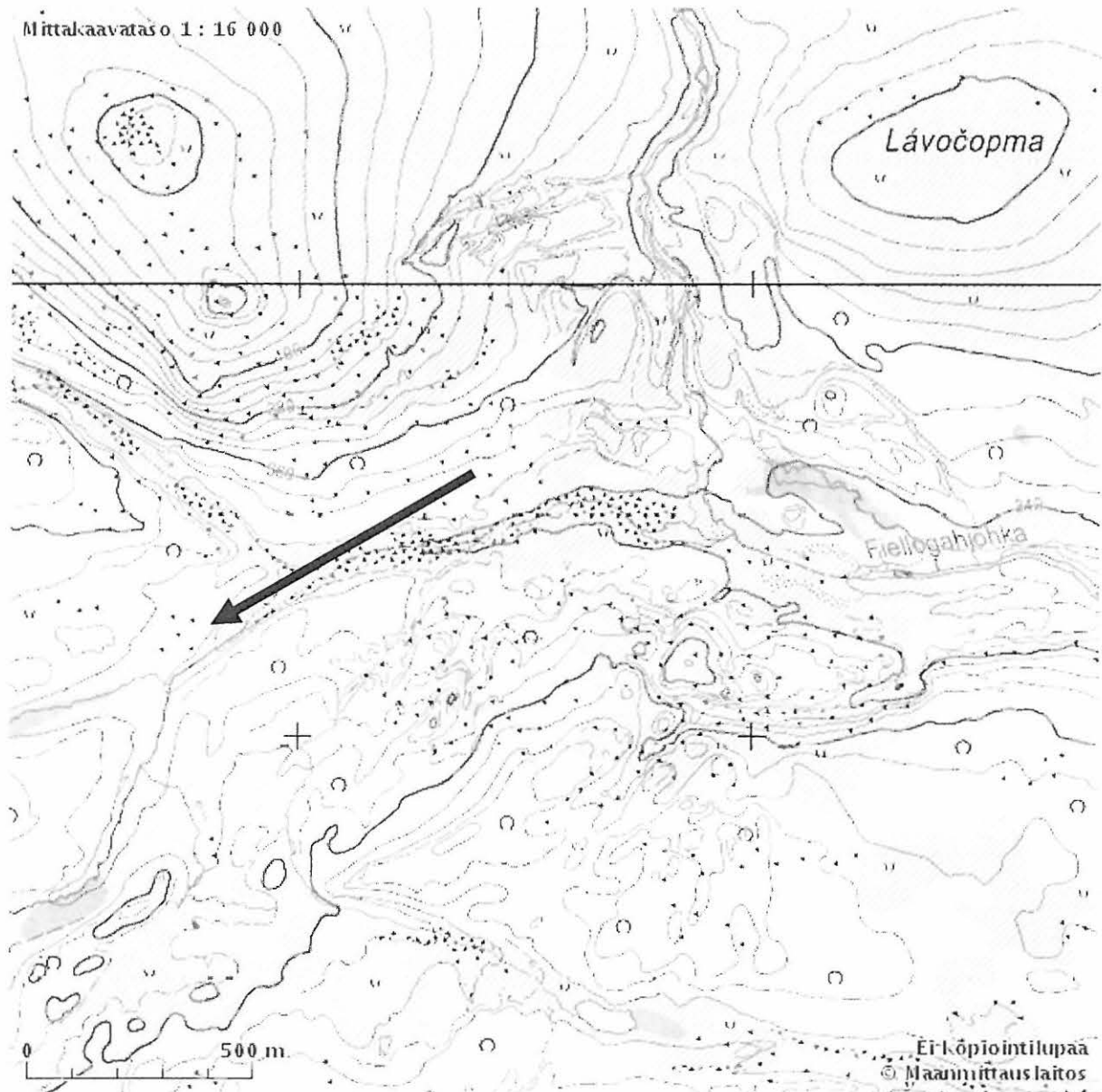
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 24.6.2002

Peruskarttaote

Fiellogeadggehohkan latvapuron pohjoisrannalla, pienen joessa olevan lammen pään tuntumassa, Čeavrresgielasin eteläosan eteläpuolella on 10 x 15 metrin alue, jolla on hajallaan kvartsi-iskoksia ja -louhos. Paikka on noin 20 metriä puron rannasta. Alue on harvapuustoista tunturikoivikkoa, jonka aluskasvillisuutena on lähinnä vaivaiskoivua ja variksenmarjaa.

Peruskarttaote

18. Utsjoki 419 Fiellogeađggehjohka 4 (muinaisjäännösrekisteri 1000009561)

Kvartsi-iskoksia. II

Utsjoki, Paistunturi

3913 05 NJAVGOAIROAVVI

x = 7719 45–48

y = 3477 21–36

z = noin 345 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 45 km lounaaseen

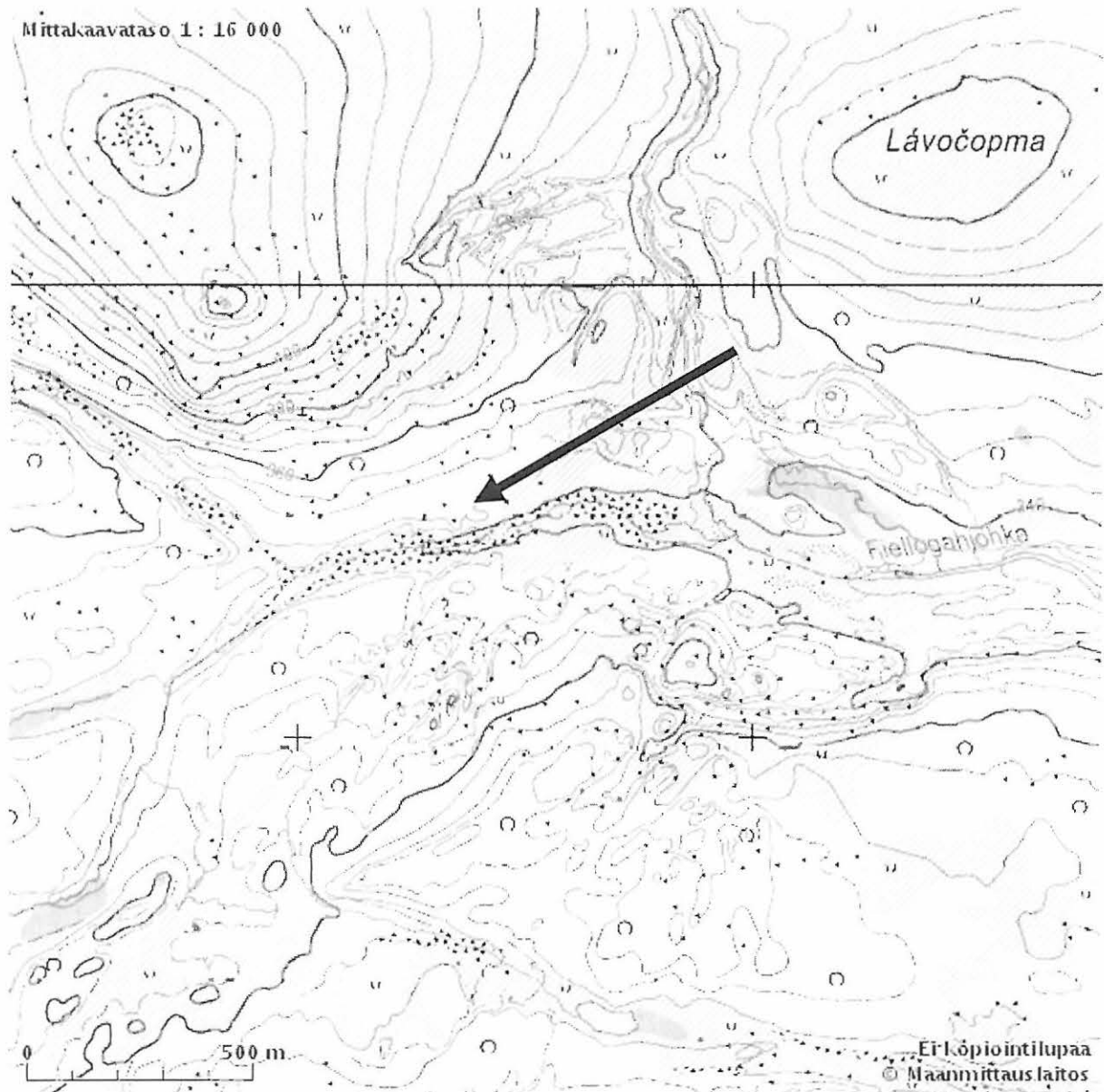
Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 24.6.2002

Peruskarttaote

Fiellogeađggehjohkan latvapuron pohjoisrannalla, Čeavrresgielasin eteläosan eteläpuolella on muutaman kymmenen metrin alueella kivikossa hajallaan kvartsi-iskoksia. Paikka on noin 50 metriä puron rannasta. Alue on harvapuustoista tunturikoivikkoa, jonka aluskasvillisuutena on lähinnä vaivaiskoivua ja variksenmarjaa.

Peruskarttaote

19. Utsjoki 420 Fiellogeadggehjohka 5 (muinaisjäännösrekisteri 1000009562)

Purnu 2. II

Utsjoki, Paistunturi

3913 05 NJAVGOAIROAVVI

x = 7719 56

y = 3477 03

z = noin 359 m mpy.

Utsjoen kirkosta noin 45 km lounaaseen

Maanomistaja: Valtio/Metsähallitus, Ylä-Lapin luonnonhoitoalue, puhelin: 0205 647701, osoite: PL 36, 99801 IVALO

Kohde on tarkastettu 25.6.2002

Peruskarttaote

Fiellogeadggehjohkan latvapuron pohjoisrannalla, Čeavrresgielasin eteläosan eteläpuolella on kaksi purnua. Paikka on noin 200 metriä puron rannasta. Alue on harvapuustoista tunturikoivikkoa, jonka aluskasvillisuutena on lähinnä vaivaiskoivua ja variksenmarjaa. Purnut sijaitsevat aivan suurehkon rakkakivikon alareunassa. Paikka, jossa puro laajentuu järveksi kajastaa harvan koivikon läpi.

Purnu 1. on 140 senttiä pitkä, 110 senttiä leveä ja 90 senttiä syvä. Alarinteeseen päin eli puron suuntaan näkyy selvä, yli metrin levyinen, muurimainen valli. Muissa suunnissa vallin leveys on noin 60 senttiä. Purnun länsiseinämänä on suuri kivenlohkare. Eteläreunallakin on suuri kivi. Muuten purnu on ladottu suurehkoista kivistä selvästi pohjois-eteläsuuntaiseksi suorakaiteeksi. Purnun rakenteet on tehty huolellisesti. Purnun pohjalla kasvaa paksu sammalpeite sekä mustikkaa ja jäkäliä. Purnun kivistä mitattiin karttajäkälää ajoitusta varten. Suurimpien halkaisija olivat 20, 23 ja 32 millimetriä.

Purnu 2. on 12 metriä edellisestä purnusta itään. Se on pieni, suuren maakiven kupeelle tehty purnu. Purnun pituus on 90 senttiä, leveys 70 senttiä ja syvyys 50 senttiä. Purnu on rakennettu matalaan kivikkoon kaivettuun kuoppaan ja valtaosa syvyydestä on saatu aikaan rakentamalla vallia kuopan ympärille. Valli on osittain sortunut. Purnun pohjalla kasvaa jäkälää.

Peruskarttaote

